

DARBININKAS

Vol. LXXX, Nr. 3

Sausio - January 20, 1995 Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS

Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.

Brooklyn, N.Y. 11207

Kaina

\$1.00

-- Sausio 13-oji plačiai paminėta visoje Lietuvoje. Tą dieną įvyko Seimo posėdis, į kurį buvo pakviesti žuvusiųjų giminės ir artimieji. Posėdyje kalbėjo Lietuvos prezidentas A. Brazauskas, dešiniosios opozicijos lyderis V. Landsbergis ir Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos prezidentas Miguel Angel Martinez. Atmintinos dienos išvakarėse buvo uždegti laužai Nepriklausomybės aikštėje. Vilniaus Šv. Jonų bažnyčioje įvyko tradicinis nakties koncertas "In Memoriam", kuriame grojo S. Sondeckio vadovaujamas Lietuvos kamerinis orkestras, dainavo žymiausi solistai ir chorai.

-- Apie tūkstantį bėgikų sausio 13 d. startavo nuo Antakalnio kapinių ir bėgo 9 kilometrus iki Televizijos bokšto Gyvybės ir mirties keliu. Žuvusiems už Lietuvos laisvę atminti skirtas bėgimas Laisvės gynėjų dieną organizuotas ketvirtą kartą.

-- Į pirmąsias bendras pratybas sausio 22 d. Latvijos miesto Adaži kariniame poligone susirinks formuojamo Lietuvos, Latvijos ir Estijos jungtinio bataliono BALTBAT karininkai ir puskarininkai. Bendrų taikos palaikymo veiksmų jie čia mokysis pusę metų.

-- Vilniaus arkivyskupas Audrys Juozas Bačkis Vatikaną kvietimu sausio 10 - 20 dienomis lankėsi Filipinuose, kur dalyvavo Šv. Tėvo susitikime su Pasaulio jaunimo suvažiavimo dalyviais, tarp kurių buvo ir du Kauno Vytauto Didžiojo universiteto Teologijos fakulteto studentai.

-- Čečėnijos rėmimo štabas Lietuvoje sausio 11 d. pradėjo parašų rinkimo akciją. Visuose Lietuvos miestuose partijos, organizacijos ar pavieniai piliečiai pasirašo po tekstu, reikalaujančiu sustabdyti Rusijos karinę agresiją Čečėnijoje ir raginančiu Vakarų politikus pripažinti puolamosios valstybės nepriklausomybę. Sausio 16-ąją pirmieji surinkti parašai buvo nusiųsti į Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizaciją.

-- Boris Dekanidze, lapkričio mėnesį mirties bausme nuteistas už žurnalisto Vito Lingio nužudymą, kreipėsi į Lietuvos prezidentą suteikti malonę. Laiške jis rašo, kad nuteistas neteisėtai, nepagrįstai, neigia savo kaltę. Prezidento kanceliarijos vadovas pranešė, jog B. Dekanidze malonės prašymas bus apsvaistytas per kelias savaites po to, kai bus gautas atsakymas iš Aukščiausiojo Teismo dėl Boris Dekanidze priežiūrinio skundo.

-- Vilniuje vykusio Lietuvos ir Švedijos specialistų seminaro Ignalinos atominės elektrinės fizinės apsaugos klausimais metu nutarta įkurti koordinacinę komitetą. Jam vadovaus Švedijos Branduolinio saugumo inspektoriaus direktorius Janas Nistad.

-- Geologijos institutas pirmasis iš Lietuvoje veikiančių 29 valstybinių mokslo institutų nutarė dalyvauti praėjusių metų pradžioje Vyriausybės paskelbtame valstybės mokslo programos kūrimo konkurse. Tačiau vyriausybė jau beveik metai laiko kaip neįvertina pirmojo pasiūlymo, kurį pateikė geologai.

Rusijos Prezidentas gali tapti auka

Nuo fronto linijų Grozny iki pat valdžios koridorių Kremliuje, ryškėja ženklai, jog galutinė auka Rusijos katastrofiškos kampanijos Čečėnijoje auka gali tapti Rusijos prezidentas Boris Jelcin.

Rusijos prezidento populiarumas nukrito žemiau bet kurio taško nuo to laiko, kai jis perėmė valdžią 1991 metais. Interfax naujienų agentūros apklausos duomenys rodo, jog 75% nepatenkinti Rusijos prezidento veiksmais. Rugsėjo mėnesį nepatenkinti buvo 70% apklaustųjų.

Pagrindiniai Jelcin liberalai draugai paliko jį ir netgi Rusijos armija, atrodo, kad neremia šios karinės operacijos. Rusijos gynybos ministras Boris Gromov, kuris vadovavo Sovietų Armijos išvedimui iš Afganistano, pareiškė, jog negalįs suprasti, kodėl Rusijos kariai turi žūti Čečėnijoje. Jaunas Rusijos kareivis netoli Grozny paklausė Reuters korespondento: "Kodėl mes čia esame?"

Praėjusios savaitės bombardavimai, nežiūrint į Rusijos Prezidento reikalavimus sustabdyti oro atakas, kurių metu žūna civiliai žmonės Čečėnijos sostinėje, tik sustiprino nuomonę, jog Jelcin nepilnai kontroliuoja Rusiją ir jos gruodžio 11 d. pradėtus karinius veiksmus prieš Čečėnijos respubliką.

"Kas, kaip ir kodėl padarė sprendimą gruodžio 11 dieną? Aš to paklausiau vieno artimiausių Jelcin žmonių. Jis pažūrėjo į

mano akis ir atsakė - aš nežinau", - rašė Otto Latsis, "Izvestija" laikraščio korespondentas. "Tą dieną, kai operacija prieš Čečėniją buvo pradėta, paaiškėjo, kad visas Rusijos valdžios mechanizmas prarado savo sugebėjimą tinkamai elgtis".

Daugelis Vakarų valstybių mato Rusijos prezidentą kaip patį demokratijos sinonimą. JAV oficialūs sluoksniai išreiškė savo susirūpinimą dėl bombardavimo. Prezidentas Bill Clinton pareiškė, jog konfliktas turėtų būti išspręstas "greitai ir labiausiai įmanomu taikingu būdu". Vakarų valstybės nemato alternatyvos Jelcin kaip prezidentui ir baiminasi, jog Čečėnijos tipo konfliktai apims visą Rusijos Federaciją, jeigu Boris Jelcin neteks valdžios.

Jegor Gaidar, išryškėjęs iš Rusijos liberalų politikų ir ilgą laiką buvęs Jelcin rėmėju, pasakė, jog Rusijos prezidentas buvo maitinamas iškreipta informacija, kurią teikė saugumo tarnybos. "Jūs negalite kontroliuoti situacijos, jeigu jūs negaunate realaus paveikslėlio", - pasakė Gaidar.

Gaidar paramos praradimas yra didžiulis smūgis Rusijos Prezidentui, todėl, kad Gaidar planavo paremti Jelcin ateinančiuose 1996 metų Rusijos prezidento rinkimuose.

Paklaustas, kas valdo Rusiją, Gaidar atsakė: "Jeigu mes spėsime pagal faktus, o ne pagal žodžius, mes galime matyti, jog tie, kurie yra prieš Rusijos de-

mokratijos stabilumą, turi tikrąją valdžią".

Ultranacionalistas Vladimir Žirinovskij, paprastai griežtai kritikuodavęs Rusijos prezidentą, Čečėnijos klausime jį remia ir yra vienas iš nedaugelio, kurie palaiiko karinį konfliktą.

Komentatoriai Rusijoje sako, kad dar vienu demokratijos pralaimėjimu yra tai, jog informacija iš Čečėnijos yra ribojama ir vėl yra įjungiamas propagandos mechanizmas. Kai kuriose televizijos laidose net teigiama, jog čečėnai patys save bombarduoja.

Paskutiniuoju metu politinėje Rusijos arenoje iškilo mažai kam žinoma figūra - Jelcin saugumo šefas Aleksandr Korzhakov. Kalbama, kad jis ir turi didžiausią įtaką Rusijos Prezidentui.

Sausio 11 d. Čečėnijos prezidentas Dzhokar Dudajev kalbėjo užsienio žurnalistams Grozny, kad konflikto išspręsdamas tik taikiu būdu. Jis prisipažino, kad jo kariai pralaimi. "Žinoma, mes negalime fiziškai kovoti su tokia imperija kaip Rusija", - pareiškė Dudajev. Jis taip pat pasakė, kad čečėnų laisvės troškimas negali būti sunaikintas, tačiau "dabar reikia sustabdyti karinius veiksmus, sustabdyti beprasmes aukas iš abiejų šalių ir sustabdyti beprasmią griovimą".

Dudajev pranešė, kad 18,000 civilių čečėnų jau žuvo. Rusijos duomenimis, 1,500 Rusijos kareivių žuvo Čečėnijoje.

pagal Reuter, AP

Poetas Justinas Marcinkevičius Vilniaus Rotušėje, apdovanojamas pirmąja Santarvės premija.

Viktora Kapočiaus nuotrauka

Saugumo departamento vadovo paneigimas

Saugumo departamento direktorius sausio 11 d. Juozas Jurgelis kategoriškai paneigė rusų spaudos užuominas apie tai, kad Lietuvos specialiosios tarnybos prisidėjusios prie buvusio Lietuvos SSR KGB šefo Sergejaus Caplino mirties. Lietuvai jo reikėjo gyvo, galima būtų nustatyti kuo objektyvesnę tiesą apie 1991 metų sausio 13-osios įvykius, pareiškė jis.

Sergejaus Caplino lavonas sausio 3 dieną buvo rastas Maskvos upės krantinėje. Rusijos laikraštis "Komsomolskaja pravda", remdamasis šaltiniais Federalinėje kontržvalgybos tarnyboje, abejoja atsitiktine mirties versija. Buvusios sovietų žvalgybos šefas Leonidas Šebaršinas laikraščiu teigė, kad 56 metų Sergejus Caplinas buvo Lietuvos specialiųjų tarnybų juoduosiuose sąrašuose.

Sergejus Caplinas nuo 1990 metų buvo KGB skyriaus Lietuvoje vadovas. Jis pakeitė šiame poste iki nepriklausomybės paskelbimo buvusį lietuvių Vytautą Marcinkų, kuris atsistatydino. Sergejus Caplinas Maskvos nurodymu koordinavo Lietuvos nepriklausomybei priešingų jėgų veiklą. Manoma, kad jis buvo viena svarbiausių figūrų organizuojant sausio 13 dienos įvykius, kurių metu SSSR kariuomenė ir specialūs daliniai užėmė Vilniaus televizijos bei Televizijos ir radijo rūmus. Iš Lietuvos Sergejus Caplinas pabėgo tuojau pat po nepasisekusio rugpjūčio pučo.

ELTA

Adomo Mickevičiaus palikuonys žada bylinėtis su Lietuvos valdžia

"Lietuvos ryto" dienraštis paskelbė Prancūzijoje gyvenančių Gilles ir Joel Goreckių laišką, kuriame jie sako sieks atgauti daugiau kaip prieš 100 metų jų giminėms priklausiusi turtą.

Jie teigia, kad yra tiesioginiai Adomo Mickevičiaus palikuonys. Poeto dukterė Marija, pasak jų, ištekėjo už Tado Goreckio, kuris buvo pulkininko Antano Goreckio, 1831 metais kovojusio prieš caro Rusiją, sūnus. Caras Nikolajus I konfiskavo šeimos žemes ir taip išbuvo iki 1919 metų.

1923 metais gydytojas Liudas Goreckis, vienintelis Marijos Mickevičiūtės ir Tado Goreckio sūnus, gyvenęs Prancūzijoje, stengėsi atgauti savo šeimos žemes. Jos buvo grąžintos tik 1935 metais. Ir susitarta, kad už jas bus kompensuota pinigais. Bet kilo karas ir šeima nustatytos sumos negavo, nors Lietuvos užsienio reikalų ministerija skolos dydį patvirtino 1940 metų gegužės 30 dienos raštu.

G. ir J. Goreckiai rašo, kad dėl skolos grąžinimo kreipėsi į Lietuvos Prezidentą ir Vyriausybės vadovą, tačiau jų atsakymai migloti. Goreckiai sako esą griežtai apsisprendę iškelti bylą tarptautiniame teisme.

ELTA

1994 metų nusikaltimų statistika

Per praėjusius metus bendras nusikaltimų skaičius Lietuvoje sumažėjo beveik trimis procentais, sausio 10 dieną spaudos konferencijoje informavo šalies Vidaus reikalų ministras Romasis Vaitėkūnas. Jis taip pat pabrėžė, kad nusikaltimų mažėjimo tendencija pastebima pirmą kartą per paskutinius šešerius metus.

Tačiau, nors bendras nusikaltimų skaičius mažėja, daugėja sunkių nusikaltimų (nužudymų, išžaginimų, sunkių kūno sužalojimų), sakė ministras. Labiausiai padaugėjo išžaginimų - 16%, žmogžudysčių įvykdyta 9% daugiau, nei prieš metus. Didelį nerimą Vidaus reikalų sistemos darbuotojams kelia automobilių vagystės: "Tai yra viena iš organizuotų nusikalstamumo rūšių, dėl to ypač sunku su tuo kovoti", teigė R. Vaitėkūnas. Numatyta sustiprinti pasienio postus, ypač prie rytinės Lietuvos sienos, kur vyksta pagrindinė nelegali prekyba automobiliais.

ELTA

užsienio politikos ekspertas pamerškė Rusijos žmogaus teisių pažeidimus Čečėnijoje ir išspėjo, jog Rusija gali sulaužyti savo ry-

šius su Vakarais. Net pažeidžiama Ukraina išreiškė susirūpinimą. Tylėdama JAV administracija daro gėdą Amerikai.

Lietuvos Seimo narys Algirdas Patackas kalba mitingė, skirtame paremti Čečėnijos nepriklausomybės siekius.

Viktora Kapočiaus nuotrauka

Kaip Washingtonas padeda Maskvai Čečėnijoje

-- Zbignev Brzezinski pasisako laikraštyje "New York Post" --

Sausio 11 d. dienraštyje "New York Post" Zbignev Brzezinski, buvęs JAV nacionalinio saugumo patarėjas prie prezidento Jimmy Carter, paskelbė straipsnį "How Washington aids Moscow in Chechnya". Pateikiame šio straipsnio ištrauką vertimą.

Cečėnija gali tapti Amerikos moralinės reputacijos kapu.

Nuo pat gimimo Amerika labiau už viską rėmė laisvę ir žmogaus teises. Pasaulis žinojo, kad net negalėdama pagelbėti tiesiogiai, Amerika bent jau palaikė kitų laisvės siekius. Tibeto gyvenytojai, kurdai jaučia tai šiandien, vengrai, lenkai jautė tai vakar.

Tačiau šiandieną, kai bejėgiai čečėnai yra daužomi į šipulius už tai, kad išdrįso siekti nepriklausomybės, Amerika ne tik kad yra abejinga, bet ir jos oficialus kalbėtojas prisijungė prie agresorių, šmeiždamas aukas ir pateisindamas agresiją. Tai dar niekada nebuvo atsitikę per visą šalies istoriją. Tai ne tik yra neteisinga, bet ir neprotinga iš realios politikos požiūriu taško.

JAV Valstybės Departamento ir Baltųjų Rūmų linija pagrįstai sutampa su oficialiąja Rusijos versija. Pagal ją, pastatyti ant kortos yra įstatymas ir tvarka, kurie privalo būti atstatyti, ir Rusija turi būti išsaugota.

Neskelbiama, kad Rusijos mėgi-

nimai destabilizuoti padėti Čečėnijoje, nusamant plėšikus ir užsimaskavusius rusus, sužlugo; neprisimenama tragiška Čečėnijos istorija, ilga čečėnų kova už nepriklausomybę ir Kremliaus prieš juos vykdytas genocidas prieš 50 metų. Panašiai, nėra pripažinimo, kad kai kurie čečėnų skundai gali turėti tam tikrą moralinį ir istorinį pagrindą.

Amerikos draugai Europoje ryžtasi kalbėti. Švedijos užsienio reikalų ministras pasakė paprastai: "Tai, kas vyksta Čečėnijoje yra nepriimtina". Vokietijos užsienio reikalų ministras, tarp kitų, panašiai apgailestavo Rusijos akcijos neproporcingą išsiplėtimą, o kanclerio Helmut Kohl

1994-ųjų metų Kalėdinė eglutė Vilniaus Rotušės aikštėje. Viktoro Kapočiaus nuotrauka

ŠEIMOS TEISIŲ DEKLARACIJA

Paryžiuje, Eliziejaus rūmuose, 1994 metų gruodžio 14 d. vyko išskilmingas šeimos metų uždarymas, kurio metu buvo pristatyta šeimos teisių deklaracija, parengta Tarptautinės šeimos organizacijų sąjungos. Deklaracijos pristatyme dalyvavo Prancūzijos respublikos prezidentas Mitterand. Deklaracija bus pateikta Jungtinių Tautų organizacijai ir su ja susijusiomis tarptautinėms institucijoms.

Šeimos teisių deklaracija yra paremta žmogaus teisių deklaracija ir nustato principus, kuriais turi vadovautis valstybės bei jų piliečiai tiek vidaus tiek tarptautinėje politikoje.

Pirmasis deklaracijos straipsnis teigia: "Žmogaus žmogiškumas, jo veikimo būdai, atsakomybė ir pareigos pilniausią išraišką įgauna šeimoje. Šeima yra pagrindinis ir bendras visoms kultūroms visuomenės elementas. Šeima yra paremta meile, todėl turi būti užtikrintas šeimos saugumas ir pastovumas. Šeimą liečiantys politiniai sprendimai turi atiduoti pirmenybę šeimos vienybei, lygiai tėvų atsakomybei, turi atsižvelgti į šeimos interesus tiek politikoje, tiek visuomenėje,

ekonomikoje ir kultūroje.

Laisvė sukurti šeimą yra esminė teisė, kuri nepriklauso nei nuo valstybių nei nuo asmenų filosofinės, politinės ar religinės orientacijos".

Toliau deklaracija nusako pagrindines šeimos teises, o būtent teisę į išsilavinimą, vaikų auklėjimą, naudojimąsi informacija, mokslo ir kultūros pasiekimais, teisę atstovauti ir ginti savo interesus ir tuo tikslu sudaryti įvairias asocijacias, sąjungas ir draugijas.

Šeštasis šeimos teisių deklaracijos straipsnis kalba apie ekonomines šeimos teises. Jis teigia: "Kiekviena šeima turi teisę į ekonomines ir visuomenines sąlygas, būtinas jos egzistavimui. Šeima turi visišką teisę disponuoti savo turtu. Tėvai dalį šeimos resursų ir dalį savo laiko skiria vaikų išlaikymui ir auklėjimui. Šis indėlis yra vaikų naudai ir visuomenė turi remti šį indėlį. Ekonominiai rodikliai ir ekonominiai sprendimai turi atsižvelgti į laiką ir resursus, būtinus vaikų auginimui ir auklėjimui. Šeimos politika turi būti paremta šiais rodikliais".

Dešimtas straipsnis kalba apie

mokslo ir technologijos atsakomybę prieš šeimą. Gyvybę liečiančiuose moksluose būtina atsižvelgti į etines mokslinių tyrimų pasekmes šeimai ir gerbti šeimos interesus.

Dvyliktasis - paskutinis - šeimos teisių deklaracijos straipsnis kalba apie taiką, kaip būtina šeimos egzistavimo sąlyga. "Šeima yra bendražmogiškas, visuotinis reiškinys", - sakoma Deklaracijos baigiamojame pastraipoje. Per šeimą jungiasi kartos, be šeimos neįmanomos tautos, kultūros, valstybės ir institucijos. Šeima pagrįstas žmogiškasis bendrumas, jungiantis visus žmonijos narius.

Šeimos teisių deklaraciją parengusi Tarptautinė šeimos organizacijų sąjunga įsikūrė 1947 metais, po pirmos pasaulinės konferencijos, kuri buvo skirta pasaulio gyventojams ir šeimai. Organizacijos tikslas - atstovauti šeimų interesams tarptautiniame lygtyje, nuolat rūpintis, kad tarptautinėje bendrijoje būtų girdimas ne tik politikų bet ir vadinamųjų paprastų žmonių balsas.

Sąjungai priklauso beveik šimto valstybių šeimyninės organizacijos, judėjimai, grupės bei šalių vyriausybės atstovai, atsakingi už šeimos politiką savo kraštuose.

VRLS

Nepamirškime praeities!

Mes, Lietuvos Sausio 13-osios brolijos nariai, su didžiuliu nerimu sekame įvykius Čėčėnijos respublikoje. Prieš akis iškyla 1991 m. sausio 13-osios kruvina naktis Vilniuje.

Istorija kartoja. Rusijos kariuomenės represijos ir smurtas Čėčėnijoje dar kartą mums primena įvykius Vilniuje, primena, kad istorijos pamiršti nevalia.

Čėčėnijos tauta turi teisę apsispręsti be niekieno pagalbos. Rusijos prezidento B. Jelcin teigimas, kad tai Rusijos vidaus reikalas yra demagogija, neatitinkanti tikrovės. Čėčėnų istorija - tai nuolatinių išsilaisvinimo kovų prieš Rusiją istorija. Carinė Rusija, norėdama užkariauti kalniečius - čėčėnus 1818 m. pastatė Groznajos tvirtovę, kuri 1869 m. buvo pavadinta Groznyj. 1943 - 1944 metais beveik visi čėčėnai buvo ištremti, o Čėčėnijos respublika panaikinta. tik 1957 m. SSSR AT įsakė Čėčėnijos respublika buvo atkurta ir čėčėnams buvo leista grįžti į tėvynę. Išsivadavimo kovos tęsiasi ir šiandieną. Čėčėnijos žemė - ne Rusijos žemė.

Mes, Lietuvos nepriklausomybės gynimo Sausio 13-osios brolijos nariai, palaikome čėčėnų tautos laisvės troškimą ir jos norą būti laisvai ir nepriklausomai. Mes kviečiame visas pasaulio tautas palaikyti čėčėnų tautos išsilaisvinimo kovą. Mes smerkiame Rusijos prezidentą ir jo kariaunos vykdomą smurtą ir žiaurumą.

Bronius Pakalnis

Lietuvos nepriklausomybės gynimo
Sausio 13-osios brolijos narys - korespondentas

Lietuvos Respublikos Konstitucinis teismas. Viktoro Kapočiaus nuotrauka

Jono Pauliaus II vardo Santuokos ir šeimos studijų instituto veiklos apžvalga

Tarptautiniais Šeimos metais gana išsamiai apžvelgėme įvairiapusę Bažnyčios veiklą, ugdant kilnią, fiziškai ir dvasiškai sveiką ir tvirtą ateities šeimą. Bažnyčia liudija šeimą kaip vertybę, kaip didžią Dievo dovaną, kaip ateities stabilumo garantą.

Taiigi, Bažnyčia neapsiriboja vien tik teoriniais svarstymais, bet daug dirba praktiškai. Bent trumpai susipažinkime su Jono Pauliaus II vardo "Santuokos ir Šeimos studijų Instituto" istorija ir veikla. tai padės suvokti, kad šeima yra ir toliau bus pačioje Bažnyčios širdyje.

Santuokos ir Šeimos studijų Instituto savo veiklą pradėjo 1981 metų spalį. Įkurti minėta centrai impulsą davė 1980 metais įvykusi Vyskupų Sinodo generalinė asamblėja, svarsčiusi Santuokos svarbą ir vietą šiandieniniame pasaulyje. Pirmieji studijų centro veiklos metai, t.y. 1982, buvo, sakykime, organizavimosi ir tolesnės veiklos pradžios metai. Centras pateisino į jį dedamas viltis, ir 1982 metų spalį, tai yra praėjus kelioms dienoms po apaštalinio paraginimo "Familiaris consortio" paskelbimo, popiežius Jonas Paulius II oficialiai įkūrė "Santuokos ir Šeimos studijų institutą".

1981 metų gruodyje, praėjus kelioms dienoms po apaštalinio paraginimo "Familiaris consortio" paskelbimo, popiežius Jonas Paulius II audiencijoje priėmė besikuriančio minėto centro pirmuosius profesorius ir studentus. Savo kalboje Šventasis Tėvas nusakė Centro veiklos tikslus. Popiežius kalbėjo: "Norėčiau, kad šis institutas būtų svarbus visos Bažnyčios gyvenime. Tebus tai aukštesniųjų studijų centras, taraujantis visai krikščioniškai bendruomenei, padedantis geriau suvokti Santuokos kilnumą ir tiesą apie šeimą ir jos vietą šiandieniniame pasaulyje".

1992 metų lapkričio 21 dieną Instituto gavo Šventojo Tėvo patvirtintą naująją statutą, kuris garantuoja plačią tarptautinę veiklą. Gi tikslas pasilieka tas pats: geriau pažinti tiesą apie

Santuoką ir šeimą, ruošti kvalifikuotus specialistus (nesvarbu, ar tai būtų kunigai, ar vienuoliai, ar pasauliečiai), galinčius svariai pasidaryti šeimų centruose.

Šie tikslai yra pagrindiniai, tačiau Instituto vien tik tuo neapsiriboja. Tiek profesoriai, tiek studentai, aktyviai dalyvauja įvairiuose tarptautiniuose pasitarimuose, seminaruose, rengia santuokos ir šeimos studijų savaites įvairiose vyskupijose, įvairiuose šeimos centruose.

Baigusiems atitinkamas teologines studijas, institutas teikia licencijato ir doktorato laipsnius, o taip pat magistro laipsnį sėk-

mingai baigusiems šeimos ir santuokos studijas, bei magistro laipsnį bioetikos srityje.

Šiuo metu Jono Pauliaus II vardo santuokos ir šeimos studijų Institute studijuoja apie 200 studentų iš Europos bei Artimųjų Rytų (Libano, Sirijos, Jordano, Izraelio), o taip pat ir iš Tolimųjų Rytų (Indonezijos, Filipinų, Pietų Korėjos, Indijos).

Institutas savo padalinius taip pat turi Amerikos žemyne: Washingtono ir Meksikoje. Šiais metais atidaromas Institutui pavaldus studijų centras Ispanijoje, Valencia mieste.

VRLS

DARBININKAS nuo šiol pasiekiamas ir elektroniniu paštu (E-mail)!

Jūs, mieli skaitytojai, laiška bei informacijos lietuvių ir anglų kalbomis labai laukiami šiuo adresu:
71712,107@compuserve.com

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidojimus. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidojimų direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 324-5172. Paruošiamas garbingos laidojimas. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoje vietoje - OHLERT-RUGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuvniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIJO PROGRAMA "AUŠRA". WINC-FM 90.5, Worcester, MA. Sekmadieniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Meilus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. Tel. 508 753-7232

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS N.Y. 11379
PHONES: (718) 326-1282; 326-3150
- TAI MŪSU VIENINTĖLE VIETA -
- GAUSI PARODŲ SALĖ -

✠
KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- ✦ LĒKTUVAI
 - ✦ LAIVAI (CRUISES)
 - ✦ TRAUKINIAI (AMTRAK)
 - ✦ AUTOBUSAI
 - ✦ NUOMOJAMOS MAŠINOS
 - ✦ VIEŠBUČIAI
 - ✦ ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIŲNĖS Į LIETUVĄ**
MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA
VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
40-24 235 Street, DOUGLSTON, N. Y. 11363
TEL.: 718 423 - 6161, 1 - 800 - 77 - VYTIS
FAX 718 423 - 3979

LIETUVOJE -- Lietuvoje lankėsi Europos Tarybos Generalinio sekretoriato kultūros palikimo skyriaus vadovas Jose Maria Ballesteris. Jis domėjosi Vilniaus senamiestio padėtimi. Svečią priėmė prezidentas A. Brazauskas. J. M. Ballesterio žodžiais, Vilniaus senamiestis yra

Popiežius sveikina katalikų ir stačiatikių suartėjimą

(KNA) Kreipdamasis į ekumeninį patriarchą Bartholomaios I, popiežius Jonas Paulius II teigiamai įvertino santykių tarp abiejų Bažnyčių gerėjimą. Sunki 1993 metų problema įveikta, pažymėjo jis, turėdamas galvoje nuo 1989 m. labai pablogėjusius santykius tarp katalikų ir stačiatikių. 1994 m. lapkričio 30 d. Vatikane paskelbtame Popiežiaus laiške reiškiamas viltis, jog dialogas su stačiatikiams pagyvės. Žlugus "geležinei uždangai", stačiatikių Bažnyčios kaltino katalikų Bažnyčią tikinčiųjų verbavimu tradicinėse stačiatikių srityse.

Popiežius pabrėžė, kad glaudus stačiatikių ir katalikų Bažnyčių bendradarbiavimas itin pageidautinas rengiantis Šventiesiems 2000 metams. "Trečiojo tūkstantmečio aušra turi mus užklupti vieningesnius", - pažymėjo Jonas Paulius II. Stačiatikių Bažnyčių garbės vadovui jis garantavo katalikų Bažnyčios valią siekti broliško kontaktų ir paragino tęsti dialogą dėl dar neišspręstų teologijos klausimų.

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Šv. Pranciškus jungia krikščionių širdis

Tarp evangelikų ir katalikų, nežiūrint skirtumo kai kuriuose tikėjimo dalykuose, yra dalykų, kurie juos jungia. Abu tikėjimai susitinka vieno didžiojo šventojo garbinime. Šv. Pranciškus Asyžietis praeityje ir dabartyje darė ir tebedaro didelę įtaką evangelikams ir katalikams. Jis net pavadintas tarpreliginiu šventuoju - protestantų ir katalikų šventuoju.

Žymus Amerikos kapucinų misionierius tėvas Venancijus rašo: "Kartą aš buvau užėjęs su draugu į dar neužbaigtą episkopalų Šv. Jono nuo Dievo katedrą, New Yorke. Tu vaikščioji po tą didingą pastatą, atidžiai žiūri ir stovinėjį, kartu klausais, ką iš šalies tau sako vadovas. Jis aiškina, kalba apie įvairius šoninių altorių koplyčių šventuosius. Mes priartėjome prie šv. Pranciškaus. Vadovas sako: "Čia yra visų didžiausias - mūsų šv. Pranciškus Asyžietis!" Draugas man pašnibždėjo: "Ne, mielasis, Pranciškus taip pat ir jiems priklauso. Kiti šventieji nėra jų, tačiau Pranciškus - jiems, nes jis yra visų šv."

B. Ramanauskas, OFM

Pranciškus; jis priklauso visam pasauliui!"

XIX amžiaus pabaigoje (1882) katalikų Bažnyčia ir pasaulis minėjo 700 metų jubiliejų nuo šv. Pranciškaus gimimo. Protestantizmo viduje tuomet prasidėjo net pranciškonizmo sąjūdis. Prie to dar lemtingą kirtį pridėjo prancūzų hugenotų pastorius Paul Sabatier (1858 - 1928) su savo šv. Pranciškaus Asyžiečio gyvenimo knyga, išleista 1893 m. Jo veikalas rado plačią rinką ir iki autoriaus mirties sulaukė 40 laidų. Buvo išverstas į daugelį kalbų. Šis protestantas modernistas sukėlė didžiausią pranciškonų ordino šaltinių ir dvasios tyrinėjimo sąjūdį Prancūzijoje, Anglijoje ir Vokietijoje. Jo žodžiai nepasilikė be atgarsio.

Vienas iš prancūzų kalvinizmo teologų profesorių, Wilfred Monod (1867 - 1947) įsteigė pagal pranciškonų pavyzdį broliją - protestantų sargybinių trečiajį ordiną. Savo sumanymą

pirmą kartą Monod paskelbė 1922 m. Strassburge: "Krikščionybė turi atsibusti... Evangelijos valanda, kuri kartu yra religinės ir socialinės, jau išmušė. Aš meldžiu jus - leiskit mums mūsų prigimtyje, pilnoje dvasinėje nepriklausomybėje, nepaneigiant protestantų laisvės, - kaip šv. Pranciškus Asyžietis - organizuoti pasauliečių trečiajį ordiną..., kurio nariai drąsiai pasiskleidė pasaulio gyvenimo tekmeje, ir išsilaivinti iš apatiškos ir bergždžios pasaulėjautos..."

Pirmieji 12 "sargybinių" susibūrė 1923 m. balandžio mėn. Paryžiuje. Savo globėjū jie pasirinko ne Prancišką, bet viduramžiuose gyvenusių "savotišką" atgailos skelbėją - pirklių iš Lyon miesto Petrą Waldą (1217 m.).

Šios brolijos idealas yra aštuoni Kristaus pamokslo nuo kalno palaiminimai. "Sargybiniai" išpareigoja pietų metu mąstydami skaityti pamokslą palaiminimus, rytais ir vakarais turėti tylos laiką ir vieną kartą dienoje turėti dvasinį skaitymą. Sekmadieniais jie turi dalyvauti savo bendruomenės maldose; penktadieniais jie privalo, nurašydami ar skaitydami Šventraštį, prisiminti Nukryžiuotąjį, melstis už kenčiančius, sunkiai sergantiems parašyti laišką arba juos aplankyti.

1930 m. šis ordiną prancūzų reformuotoje krikščionybėje priskaitė per 100 narių.

"Sargybinių" kūrėjui Monod pavyko rasti pritarimą ir Vokietijos evangeliškoje dirvoje. 1925 m. Stockholme vienoje "Pasaulio Bažnyčios" konferencijoje jis kalbėjo: "O, norėčiau, kad šv. Pranciškaus dvasia vėl prisikeltų ir visur krikščionybėje pažadintų naują pasauliečių III ordino pasiuntinį - dorovinės, socialinės ir dvasinės evangelijos pamokslininką, kuris sau vienas būtų pajėgus ir nugalėtų tą baisų naujos pasaulio katastrofos siaubą". Vienas jo klausytojų buvo evangelikų teologas ir religijos žinovas Friedrich Heiler (prof. Heiler 1919 m. kaip katalikų kunigas perėjo į evangelikus ir 1930 m. atskalūnų vyskupų sirų-jakobitų apeigomis buvo konsekruotas vyskupu). Magdeburge vienoje paskaitoje jis taip kalbėjo: "Benediktas ir Pranciškus per savo

mokinius Vakarų pasauliui atnešė didelę palaimą. Ar turėtų būti neevangeliška jų darba puoselėti? Ką mes tuoj galime igyvendinti, tai būtų III-sis ordinas šv. Pranciškaus dvasioje... Tokia pranciškoniškoji pasauliečių brolija nieko kito negalėtų mokyti, kaip tik turtų trokštančiame pasaulyje skelbti krikščionišką neturtą, kūno aistromis iškankintame nuosmūkiu pasaulyje - krikščioniškąjį skautumą, mūsų politiškai įkaitintoje tautoje skelbti taikos meilę".

Jo žodžiai krito ant purios žemės. Brolija buvo įkurta. 1926 m. rugsėjo mėn. galutinai buvo perredaguota evangelikų pranciškonų tretininkų regula. 1965 m. narių turėjo per 60. Centras - Marburgo mieste, kur gyveno ir steigėjas Friedrich Heiler, pasivadines tėvu Irenėjum. Moterims vadovavo sesuo Olimpija (Doris Elwert).

Būdinga, kad ši protestantiška brolija, susikūrusi pagal šv. Pranciškaus Asyžiečio dvasią, pasivadino "evangeliškaisiais pranciškonų tretininkais". Brolijos ženklukas yra labai panašus į pranciškonų herbą. Virš kryžiaus, kuris yra laikomas dviejų stigmatuotų rankų, įrašyti senoviški pranciškonų pasveikinimo žodžiai: "Pax et Bonum". Po kryžium - brolijos pavadinimo pradinės raidės: "EFT".

Šis sąjūdis kaip protestantų, taip katalikų tarpe sukėlė nuostabą ir veiklą. Fr. Heiler, 1965 m. spalio 4 d. šv. Pranciškaus šventėje, Marburgo pilies koplyčioje savo pamokslu charakterizavo Prancišką kaip "ekumeninį šventąjį" ir sakė: "Seniai nebūta tokio ekumeninio ir Unasanta sąjūdžio. Pranciškus suvedė suskilusią krikščionybę. Jau XIII amžiuje jis pagelbėjo Bažnyčiai išspręsti visokius nesklaidumus. Ši vienybės stebuklą Pranciškus iš naujo pradėjo rodyti mūsų amžiais. 1924 m. anglikonai ir katalikai anglikonų Canterbury katedroje kartu šventė 700 metų jubiliejų, kai pirmieji pranciškonai atvyko Anglijon. Pranciškus jungia krikščionių širdis".

Didelis buvo įvykis krikščionių Bažnyčių gyvenime, kai 1966 m. kovo 23 - 24 dienomis anglikonai ir Pranciškus per savo

(mukelta į 4 psl.)

Krikščionių vienybės savaitė

Aštuonias sausio dienas (18 - 25) visame pasaulyje meldžiamasi už krikščionių vienybę. Amerikoje šioms ypatingoms pamaldoms ar sąjūdžiui - vienybės oktavai - vadovauja Trečiojo Ordino vienuoliai - Graymore Friars, kurių būstinė yra Garrison, NY. Pagrindinė oktavos mintis: maldauti Dievą, kad paveiktų visus krikščionis ir nekrikščytuosius jungtis į vieną Kristaus Bažnyčią. Toji jungtis atneštų pasauliui patvaresnę taiką, nes netaika su Dievu apsiereiškia taip pat ir netaika žmonėse.

Taika yra ne tiek diplomatijos dalykas, kiek tikėjimo, - pastebėjo kun. Edward F. Hanahoe, SA, vienybės oktavos sąjūdžio vienas iniciatorių. - Žmonės niekada neįstengs pagerinti tarpusavio santykių, jeigu jų nesustiprins su Dievu. Apaštalas šv. Jonas yra nurodęs, kad piktai žmonės plūsta iš jų puikybės, gobšumo ir gašlumo. Tai įneša netvarką į asmeninį jų gyvenimą ir išplinta visuomenėje. Karai, neapykanta, klasių bei rasių kovos, vergija, šeimų pakrikimas, įvairūs nusikaltimai yra tos piktybės, kurios plaka žmoniją, bet kurios vis dėlto savo šaknis turi atskiro žmogaus elgsenoje. Kaip tai pataisyti?

Diplomatai kalba apie sutartis, sociologai - apie integraciją, politikai - apie įstatymus, ekonomistai - apie ūkinę gerovę, psichologai - apie prisitaikymą gyvenimo sąlygoms ir t. t. Nei vienos iš tų pastangų negalima atmesti, bet nei viena nėra pakankama, nes teliečia paviršių. Tuo tarpu piktybės problema, iš kurios kyla netvarka ir netaika, siejasi su žmogaus vidumi - jo dvasia.

Žmonių bendruomenės perkeitimas turi prasidėti nuo tų pagrindų, kuriais ji iš prigimties remiasi: santykių su Dievu. Reikalingas visuotinis, gilus ir nuoširdus atsigrėžimas į Dievą. Pasaulio taika kaip ir žmonijos išganymas, priklauso nuo tikėjimo, vilties ir meilės daugiau negu nuo kitų dalykų, kuriais esame susirūpinę. Tik tos dorybės gali pakeisti žmonių santykius, bet tiksliai tada, jeigu jos bus praktikuojamos privačiame gyvenime. Bet ir tokiu atveju yra reikalinga Dievo malonė, nes žmogus yra silpnas.

Žmonėms atsiversti, atsinaujinti ir susistiprinti yra duota Kristaus Bažnyčia. Ji yra viena, tik mes nesame vieningi, blaškomės ir ieškome to, kas yra po mūsų akimis. Pasaulis ieško tikros taikos, teisingumo, saugumo, laisvės, tvarkos ir pastovumo, kai visa tai yra sutelkta katalikų Bažnyčioje, kurios nematoma Galva yra pats Viešpats. Jeigu Dievo išmintimi vadovautųsi žmonių sudaromos valdžios, jeigu dieviškuoju mokslu remtųsi jų sprendimai, jeigu Dievo malonė būtų prašoma savo pastangoms stiprinti, jeigu Dievo meilė visus jungtų - kaip tada galėtų nebūti tikros taikos ir vienybės?

Bažnyčios vienybės, nuo kurios priklauso ir pasaulio vienybė bei ramybė, kai kas mano, esą neįmanoma pasiekti; tai prašoką žmogaus pastangas. Jeigu pabrėšime "žmogaus", tai tasai suabejojimas bus teisingas. Bet toji vienybė yra paties Dievo norima ir žmonėms apreiškta, kaip nuolatinis siekimas.

Mums yra pareiga Dievą melsti, kad savo malonę išlietu į tuos žmones, mūsų brolius, kurie Kristus dar nepripažįsta arba, jį pažindami, nėra dar katalikų Bažnyčioje. Nei vienas negali tos apaštališkos pareigos pamiršti. Vienybės oktava tebūnie mums priminimu.

"Šv. Pranciškaus Saulės giesmė" Kennebunkport, ME, pranciškonų koplyčioje. V. K. Jonyno kūrinys.

Lietuvos dienoraštis 1944 - 1994

Alfonsas Nakas

19

Ne vien tik duona ir bananais žmogus gyvas... Reikia ir kitokio peno. Gedimio pr., netoli Savivaldybės aikštės, ant šaligatvio apyjaunais, gal 55 metų, vyras prekiauja Brazausku, Prunskiene, Šleževičium, Vagnorium ir kitais politikais. Jo "stalas" (didelė kartono dėžė) apkrautas brošiūromis, pamfletais, storesnėmis knygomis, kritikuojančiomis buvusią ir esamą valdžias. Gaila, buvo rugpjūčio 2-oji, mano lagaminas prikimštą, nieko pirkti nebegalėjau. Paklausiau, ar galiu fotografuoti? Mielai sutiko...

Kojomis atsisveikines su daugeliu senamiesčio gatvių, rugpjūčio 2, apie 16 val. grįžtu į Gedimino pr., kur stotelėje prie Savivaldybės aikštės visada mane paima ir iki namų nuveža trolis Nr. 3. Artėjant prie prospekto, Pylimo gatvėje policijos barikados. Praeiviai per kiemus iki prospekto prisiuriame. Matau sulaukytų trolių vilkstinę iki Katedros. Kurį laiką dar sėdime ant suolų Savivaldybės aikštėje, bet artėjant 17 val. policija išgena ir iš ten, tolyn, Katedros link. Pirmąkart po Dainų šventės pasinaudojęs žurnalisto liudijimu, priširiu prie policijos automobilių sėdinčio viršininko. Klausiu, ar dėl John Major čia tos barikados? (Tą dieną John Major lankė Vilniū, Seimo rūmuose padarė kvailą pareiškimą, kad rusų tranzitas iš Karaliaučiaus Lietuvai nekenkia. Žmonės kalbėjo, kad jis kažkur per čia važiuos). Policijos didžiūnas man paaiškino: "Ponas Major mums nerūpi. Jis tikriausia jau ir išskrido atgal į Angliją. Dalykas kitas: gavom pranešimą, kad "Vaikų pasaulyje" 17 val. sprogs bomba. Gal tai tik gąsdinimas, nes ne pirmas kartas. Bet ką gali žinoti?.." "Vaikų pasauliui" vadinama Vilniuje žinomais, didžiausia paroduotuvė vaikams (nuo vystyklų ir žaislų, iki rūbų bei mokyklai reikmenų). Pastatas Pylimo gatvės / Gedimino pr. pietvakariame kampe.

Bomba nesprogo. Jos išvis nerado. Barikadas nuėmė apie 17:30

val. Trolleyje Nr. 3 turėjau vietos ir atsistėti...

Liepos 22, Lietuvos TV 18 val. žiniuose, prisimintas JAV lietuvių dienraštis "Draugas". Reporteris kalba, kad laikraštis sulaukė 85-to gimtadienio. Pasakoja apie mums gerai žinomus dalykus. Paaškinęs, kad dabar laikraštį (Lietuvoje dienraštis, po pirminio paaškinimo, vadinama laikraščiais) redaguoja moteris, ponija Danutė Bindokienė, pajaukujau: "Dabar galėtų pavadinti "Draugas" pakeisti į "Draugė". Gaila, kad Lietuvos TV reporteris permažai žino, užtat jam tik "Draugė". Aš pats "Draugą", tuoj po a. a. red. Prano Garšvos mirties, pervadinau į "Draugės". Savo pavadinimą esu sakęs keliems kolegoms, tik iki šiol neteko kur nors spaudoje jo paminėti...

Rugpjūčio 2, atsisveikindamas su Vilniaus senamiesčiu, labai išalkau. Nuo Dailės muziejaus rūmų patraukiau Aušros Vartų link. Maniau lengvai rasiąs restoraną rūsy, kuriame su Jonu prieš pusketvirtos savaitės pigiai, skaniai, sočiai prisivalgėm ir pagėrėm Utenos alučio. Šit, Subačiaus gatvėje, panašus įėjimas, tik turėtų būti kairėje gatvės pusėje, o čia dešinėje. Nors atrodau skurdžiai, apsiglamžęs, suplukęs, priėmėjas pasitinka linkčiodamas, ponu vadindamas ir nuveda į rūšį. Scenarijus kaip anadien, tik aktorai lyg ne tie. Meniu sąrašas stulbina: visi mėsiški patiekalai po 40,50 litų ir daugiau. Alus tik vokiškas ir jo viena stiklinaitė, gal 100 gr., 4.20 l. Pigiausias patiekalas - omletas su kravetėm, kitaip - kiaušiniene su šrimpsais - 23.50 l. Nei sriubos, nei kokio kompoto, nei daržovių. Tik berods dvi riekelės duonos. Padavėja - angeliukas: jaunutė, gal 19-metė, gražutė, mandagi ir meili. Kai suvalgiau ir išgėriau (galėjau dar triskart tiek!), sąskaitą mokėdamas, paklausiau Angeliuko: "Kodėl gi pas jus viskas taip brangu"? O jinai, mano paguodai, beveik pro ašaras šypsodama: "Matote, ponas, čia ne lietuviška įmonė (taip pavadino, įmonė), čia pusiau su vokiečiais. Pigiau negali..." Dabar, rūšy be langu, tik žvakikų šviesioje, perskaitau ant meniu lapo: "IDABASAR / Bendra Lietuvos - Vokietijos įmonė". Na, žinoma, jeigu taip, tai argi gali kaltinti? Tik džiaukis, kad ne bendra su Saudi Arabija; tuomet už kiaušiniene mokėtum mažiausia 100 litu, o iš dykumos atvežtas vanduo kainuotų 20 litų stiklinaitė... Ak, dar pasitikrinau, kaip tas bendrumas su vokiečiais praktiškai atrodo: prakalbinau Angeliuką vokiškai. "Oi ne, ne, ponas! Vokiškai nemo kam, nereikia..., valgo tik lietuviai..." Tik lietuviai? Bet ne tie, kurių

algos 200 litų mėnesiui... Išėjęs, Didžiosios gatvės ir Aušros Vartų sandūroje išvydau nemažą iškabą "Restoranas IDABASAR". O pigiojo rūsio, kur su Jonu valgėme, būta sekančiam skersgatvyje...

Tarp keturių Vilniuje išeinančių lietuviškų dienraščių populiariausias "Lietuvos rytas", jį seka "Respublika", "Lietuvos aidas" ir "Diena" (buv. "Tiesa"). Nežinau, po kiek jie kainuoja prenumeratoriems, bet perkant gatvėse bei spaudos kioskuose numerių kainos sukasi apie vieną litą.

Turi savo dienraštį Kaunas. Turi dienraštis ir savitraščius kiti didieji miestai. Spausdinasi suskurdę tolimų respublikos rajonų valstiečiai. Per savąją spaudą lieja ašaras ekskomunistų valdžios labiausiai skriaudžiamieji buvę tremtiniai. Spauda reikalauja daug energijos, daug išteklių. Bet ji vistiek klesti. Jai negailima paskutinio pensininko cento.

Didieji dienraščiai apgulti visokio biznio reklamų. Reklamos gožia pirmuosius puslapius, lipa iki laikraščio pavadinimo ir išleidimo datos...

Spauda puikuoja smurto ir žmogžudysčių reportažais. Keikia valdžią ir opoziciją. Padeda biziui ir raudoti, raudoti, raudoti... Jei ne spauda, žmogus nebeišlaikytų.

Čia 1994-jų liepos Lietuvos dienoraštis tegu ir baigiasi.

Eina 51-ji išėvystės metai. Saulėta, šilta rugsėjo 26-toji Sunny Hills pušyne. Šalia rašomosios guli du šimtai Lietuvos nuotraukų ir Lietuvos pasas. Dabar reikia šešių gerų LOTTO numerių, ir kita vasara vėl būsiu Vilniuje...

(Pabaiga)

Kur dingio Vilniaus gatvių švara?

Aplink pasaulį

□ Jochen Piest, 29 metų Vokietijos žurnalo "Stern" korespondentas tapo trečiuoju žurnalistu, žuvusiu Rusijos-Čečėnijos kare. Jis buvo užmuštas sausio 10 d. Chervlyonna kaimelyje, netoli Grozny. Pirmoji žurnalistė, kuri žuvo Čečėnijoje, buvo 28 metų amerikietė fotografė Cynthia Elbaum. Sausio 1 d. Rusijos armijos laikraščio "Krasnaja Zvezda" 54 metų korespondentas Vladimir Zhitarenko buvo nušautas Grozny.

□ Popiežius Jonas Paulius II sausio 11 d. pradėjo savo 11 dienų kelionę po Azijos šalis. Pirmiausiai jis aplankė Papua Naująją Gvinėją, vėliau - Australiją. Paskutinė kelionės dalis - Šri Lanka, kurioje dominuoja budizmas. Budistai paskutiniuoju metu kritikuoja popiežiaus knygą, kurioje, kaip jie sako, yra neigiamai atsiliepiama apie budizmą. Jonas Paulius II pareiškė, kad "ši kelionė sustiprins dialogą ir supratimą tarp religijų".

□ Nobelio premijos lauretas Aleksandr Solženitsyn interviu laikraščiui "Argumenty i Fakty" pareiškė, kad Rusija geriau gyvuotų be Čečėnijos. "Dar nėra vėlu ir dabar pasiūlyti Čečėnijai pasirinkimą. Leiskime jai būti nepriklausomai, jeigu ji nori būti nepriklausoma", - pasakė Solženitsyn.

□ Firma "Auto Riga" tapo pirmuoju oficialiu "Porsche" automobilų importuotoju Baltijos šalyse. Firma SIA "Auto Riga" yra padalinys kompanijos "Auto Riga Inc.", kuri įsteigta ir užregistruota grupės Latvijos verslininkų. Gruodžio 16 d. atidarytas naujas autosalonas, kuriame jau demonstruojami pirmieji "Porsche" automobiliai.

□ JAV Žemės ūkio departamentas sausio 11 d. paskelbė pranešimą apie šių dienų amerikiečių valgytojų įpročius. 1993 metais vidutinis amerikietis suvalgė 20-čia svarų mažiau kiaušienos, avienuos ir kitos raudonos mėsos, lyginant su 1970 metais. Tačiau jis 27 svarais suvalgė daugiau vištienos ir kitos paukštinės ir 3.2 svaro daugiau žuvies. Vidutinis amerikietis 1993 metais taip pat suvalgė 61 svaru daugiau daržovių, 54 svarais daugiau grūdinių produktų, 48 svarais daugiau vaisių. Suvartodamas 23 svarais daugiau cukraus, amerikietis 1993 metais pasiekė rekordą - suvalgė 147 svarus cukraus. Apie 40% amerikiečių nesilaiko dietos - jie valgo pyragus ir McDonalds patiekalus.

□ Kritinė pagalba, skirta pabėgaliams iš Čečėnijos yra sulaukoma Rusijos biurokratu, - sausio 11 d. pareiškė Jungtinių Tautų 10-ies ekspertų grupės vadovas. Jie jau dvi dienas laukia leidimo išskristi į Čečėnijos regioną, kur jie nori organizuoti pagalbos punktus. Raudonasis Kryžius mano, kad apie 350,000 žmonių paliko savo gyvenamąsias vietas Čečėnijoje. Apie 110,000 pabėgėlių yra kaimyninėse Ingušetijos ir Dagestano respublikose.

□ North Carolina Universiteto iš Chapel Hill mokslininkai paskelbė, kad elektros kompanijų darbuotojai, kurie kiekvieną dieną yra paveikiami stiprių magnetinių laukų, turi dvigubai didesnę tikimybę gauti smegenų vėžį negu tie, kurie yra retai jų veikiami. Rizika susirgti kramu vėžiu - leukemija - elektrikas yra du su puse karto didesnė negu dirbančiųjų, nepatenkančių į magnetinių laukų poveikį. Prancūzijos ir Kanados mokslininkų tyrimai taip pat parodė ryšį tarp magnetizmo ir vėžio ligų.

Trijų Kryžių kalnas Vilniuje žiema. Viktoro Kapočiaus nuotrauka

ĮVYKIS VILNIUJE (3)

Vytautas Volertas

Luko net ir palyginti nebuvo kaip. Petras - lyg tvirtas ūkininkas, per atlaides einas maršalkos pareigas, su barškancia buoze skiriamas vizituojančiam, vyskupui kelią, nespėjusius pasitraukti pastumiamis ir pabaras, o Lukas - tarsi tasai vizituojas, pamažu žengias per barstomus gėlių žiedus, apsuptas garbės ir šventų giesmių.

Tačiau vyskupas išvažiuoja, o maršalka su savo barškancia lazda lieka. Paprastas, savas.

Nesvarbu, kaip Ten kas atrodo, bet visi yra lygūs. Ir Petras, ir Lukas, ir miško partizanėlis, ir ligotas elgetėlė. O laikų nuotaikos yra todėl išlikusios, kad tobulas vienodumas negalėtų vesti iš kantrybės. Tik žmogus vienodumo siekia. Nori, kad visi galvotų, kaip jis pats galvoja. Vienodumas yra didelė nelaimė.

Visi reikalai Ten tvarkomi kitaip kaip pas mus. Žemėje kiekvienas daug patarinėja, bet darbų kratosi. Ten mažai kas prieštarauja, o jei taria skirtingesnę nuomonę, tai ne todėl, kad norėtų savo oponentą pažeminti. Ten ramias diskusijas kartais sukelia kartų skirtumas. Ir Abelio vaikai, ir Mozės pagalbininkai, ir gailėstingieji samariečiai, ir popiežiai, ir Markso laikų dori žmogeliai, ir lietuviškieji partizanai, ir jau ne vienas išdidus dypukas - visi maišosi vienoje draugijoje. Tad

vienai nuomonei pritarti yra sunku, nes ir pats šventumas skirtingais laikais buvo skirtingai suprantamas.

- o -

Viešpatie, kas pasilikis Tavo padangtėje, kas gyvens Tavo šventajame kalne?

Taip Dovydas klausė Dievą. Driso klausiti patį Dievą! Driso klausiti ir užrašyti atsakymą, - Tas, kuris vaikščioja nesuteptas ir daro teisybę.

Ir pažvelgė Kazimieras Žemėn - kas iš tikrųjų vaikščioja nesuteptas! Vaizdas, seniai regėtas, buvo nuostabus. Didesnio kūrinio už Žemę nėra! Štai kodėl dailininkai kopijavo ir kopijuoja Žemės gabalėlius, pašvenčia visus gabumus, o panašumas tarp jų darbų ir objektų lieka menutis. Todėl nusivylimas verčia tapyti nebūtus, nesamus ir nebūsimus dalykus, protestuojant prieš savo menkumą... Arba: kas yra didesnio už žodį, kuriuo klausiam ir atsakome! Nieko nėra. Bet poetai jau pamiršo, kad kiekvienas žodis turi savo reikšmą.

Nuostabi Žemė, Viešpaties šedevras. Prasisuka Alpės, spigina jų sniegynai, vilioja klonių žaluma, šliaužia Viduržemio jūros mėlynumas, džiūsta geltonos Sacharos drobės.

Į kur, Žemele, sukiesi!
Ir Žemė sustojo ties Kazimiero

giminės vieta.

Štai Kaunas, kuriame jis nebuvo. Nebuvo ir nematė plaustais atsistūmusių vokiečių pirklų, krovinių dervos statines ir aukštus kalnus kailių.

Bet Kaune vaikštinėjo jo proseneliai, atsiduodą pilies degėsiams.

Nemunas Kazimierui atsiskleidė ankstyvoje jaunystėje, dar Žemėje būnant. Jo pakrantėse, ties Merkinė ir Gardinu, medžiojo. Savo paskutinę kelionę iš Trakų, jau džiovos suniekintas, panemuniais atliko. O Neris - Vilniaus upė.

Ir keliauja dabar Kazimieras šiaupe aukštyn. Lydi krantuose apstoję medžiai, žemai vandenį ir aukštai padangėje rūstauja debesys. Nieko jis čia dar nepažįsta, tik mato vietomis žemumas, kitur aukštus krantus ir sraunius krioklelius, mato nusitęsčius jāvų laukus. Tai auksas, kuriuo jo protėvių šalis maitinosi, kuris lietuvių minty žiba vasarą ir žiemą. Mato javus ne akimis, bet širdim. Jonava, kažkokie nepažįstami kamieniai... Tai vėl krantai ir pakrantėlės, medžiai ir krūmai, srovė ir akmenys joje. Dailininkai, poetai, patūnokite ant šių akmenų, pasižvalgykite! Štai avangardinis menas ir nežemiška poezija...

Jau galima matyti Gedimino pilį ir Verkius, Lizdeikos, garsiojo žynio, gimtinę. Pagonio Lizdeikos, kuriam, Viešpaties nepaigalėjo malonių. "Mylėjai žmones, saugojai jų dorą, geras pagoni". Tie patys Verkiai, kuriuos

Kazimiero senelis dovanojo Vilniaus vyskupams, o šie nuo plukdomų sielių ėmė muitus. Dievo upė, Dievo vanduo, Dievo sielininkai, o pinigai?

Pilis Gedimino. Vilnius. Tiek garbės ir kančių. Tiek heroizmo ir niekšybių... Ir Kazimieras girdi šiandienos balsus, kurių prasme net suprasti sunkoka:

- Stojau į partiją, kad užkirsčiau kelią Ivanovui ar Petrovui...

- Partijoje radai daug asmeninės naudos. Stodamas apie ją negalvojai?

- Vyriausybėje nereikia inteligentėlių! Jie tik erzeliuoja. O kur jų darbai?

Tiek išgrista iš Vilniaus gatvių ir buveinių. O prieš Aušros vartus klūpo senutės. - Išprašyk, Motinėle, atleidimą savo vaikaitiui, kuris be šliūbo jau su antra gyvena; melksis už mano pablūdusią dukterį, prieš Dievą burnojančią...

Šv. Onos bažnyčios bokšteliai, tarsi kūdikų pirštai, siekiasi aukštyn. Katedros rūsiuose aidi pagoniškos vaidilučių maldos, lotyniškai gieda pirmieji misijonieriai. Šventas alasas kylo pas Dievą aukštyn, pas netikėlių, pagonių, krikščionių, žydų vieną Dievą. Gedimino prospekte mainikauja reketininkai ir vagiškiai.

- Vyriausybę keisti! Po vergijos ieškome laisvės, kurios nesuprantame!

Kazimiero veidu tekėtų šalto prakaito lašai, jei jis veidą turėtų: - Dieve, laisvė išdegina akis, sumaišo protą...

Virš minios galvų lyg baldakymai plaukia karstai, apgaubę išniekintos tautos vienintelį turą, tėvynės meilę. Brangiausi pasaulyje baldakymai - prie bokšto sutraiškyti, nušauti kūnai karstus. Minia didžiulė. Minia kaip vienas žmogus. Ir viena mintis, vienas skausmas, vienas liūdesys. Ar minioje yra ir vagių, arda tvarka? Gal yra.

Tauta, kurią vienija tik savųjų mirtis, yra pasimetusi. Vieno skausmo, vieno gedulo nepakanaka. Reikia vieno proto. Minia gieda ir užia, nutįsusiais veidais teka liūdesys. Minia laidoja ir alpsta, bet minia skuba ir gyvenimo ardyti...

- Šventųjų komisija, kad ištirtų ir padėtų... Kam padėtų? Tautai ar miniai?

Skundų, prašymų, kaltinimų, liudijimų... Plaukia ir laukia - turėkime kantrybės.

- Mano kūnas sunyko po eglę, nei sauja smėlio nepridengtas. Džūkijos miškan stribai atvedė rusų kareivius, apsupo, nušovė, paliko. Tai jus, mano draugų

vaikai ir giminaičiai, mano draugų patizanų, kodėl nesukalbate?

- Mano tėvai ir namai buvo Kaukaze, bet mirtis mane Lietuvon atkvietė. Gražus Kauno miestas, gražios moterys. Birželio rytą karo pradžia... Greičiau link namų. Kaukazo kryptimi, į saulės tekėjimo pusę! Paupiu ir kiemais, takais ir gatvėmis. Namo, greičiau namo! Įkaitusi kulipka įsmigo pečiuose, perėjo širdį ir plaučius. Karo pradžia, sukilimas laisvei atgauti... Mano tėvai ir namai po Kaukazo padange, bet mano likimo pabaiga Kauno gatvėje...

- Nuo pirštų varva kraujas, tardytojas nulupinėjo nagus. Aš kalbėjau, galvojau ir meldžiausi lietuviškai, todėl buvau liaudies priešas.

Skundai, kaltinimai, liudijimai, prašymai...

- Užkasė, dar debesį matanti. Sunkūs ir tamsūs buvo lapkričio debesys. Kaimynas Jurgis nemo-kėjo vokiškai, bet kareivis davė šautuvą ir parodė, ką su juo daryti. Jurgis taikė į mus... Mane užkasė dar debesį matanti.

- Septynis pirmuosius rublius, Sibire uždirbtus, reikėjo nunešti 30 kilometrų Sovietijos valstybinei paskolai. Pūgos ir pūgos. Pirmieji rubliai bado karalystėje... Tėvą užgriuvo Šiaurės kasyklose. Sutinusi mama nesikėlė iš guolio. Rublius nunešiau, bet negrižau. Dingau pūgoje.

Viešpatie, kas pasilieka tavo padangtėje...

- Tavo padangtėje yra pūgos atvestas jaunuolis, tavo padangtėje yra ne vienas, pakilęs iš duobės, tavo padangtėje...

- Labai, labai prašau. Tik du puodus... Gete neturiu kaip valgio išsivirti. Jų čia buvo daug, o man duokite pačius blogiausius, tik du. Labai prašau.

- Uždaryk duris! Aš tavęs nepažįstu.

- Kaip gi... Esu Šeila, kaimynė. Tiek metų greta gyvenome, tavo tėvai mums vandenį žiemos metu nešdavo, žibalą bargan pirkdavo... Kai nesumokėjo, mano tėvas pagavo jūsų avį ir papjovė už tą žibalą. Nemeluok, Ona! Kai visus žydus vokiečiai getan išvarė, susikraustėte į mano namus. Man nieko daugiau nereikia, tik dviejų puodų. Žinau, kad mano brolis buvo didelis bolševikas? Jis važinėjo po miestelį, po kaimus, rinko tokius kaip tu į sunkvežimį ir siuntė Sibiran. Bet apie jus pasakė: tegul palaukia, išvešime vėliau.

(Bus daugiau)

Laiškas redakcijai

Klausimai raštu ar žodžiu?

Lietuvos ir užsienio lietuvių spaudoje buvo pareikšta nepasitenkinimų, kad prezidentas A. Brazauskas, 1994 m. spalio 1 - 2 dienomis lankydamasis Chicagoje ir Lemonte, atsakinėjo tik į klausimus, pateiktus raštu.

Vaclovas Kleiza, Lietuvos garbės generalinis konsulas Chicagoje, spaudoje taip aiškino: "Kada prez. A. Brazauskas praėjais metais lankėsi Los Angeles, jis padarė pranešimą lietuvių visuomenei. Pagal organizatorių nuosprendį (jei neklystu, JAV LB Vakarų apygardos valdybos), po pranešimo klausimai buvo įteikiami raštu. Visas susirinkimas praėjo tvarkingai, sklandžiai ir su atitinkamu orumu.

Po to apie šią procedūrą, kuri yra praktikuojama ir šio krašto demokratinėje visuomenėje, jokių platesnių atsiliepimų neteko pastebėti".

Baigdamas, konsulas V. Kleiza sako, kad pasinaudodamas šia patirtimi, nutarė panašios tvarkos laikytis ir Chicagoje.

Ar konsulas žino, kad prez. Brazauskui Los Angeles atsakinė-

jant į klausimus raštu, buvo didelis žmonių nepasitenkinimas? Prie salės, kur kalbėjo prezidentas, vyko jaunimo suorganizuotos demonstracijos. Blogiausia išpūdų padarė kai kurių LB pareigūnų replikos demonstrantų atžvilgiu.

Taigi, konsulo tvirtinimas, kad visas susitikimas Los Angeles praėjo tvarkingai ir su atitinkamu orumu, neatitinka tikrovės. Juo labiau nesutinku su konsulo V. Kleizos pasakymu, kad procedūra klausiti raštu praktikuojama ir šio krašto demokratinėje visuomenėje. Esu tikras, kad demokratiškoje valdžios visuomenėje nei JAV prezidentas, nei senatoriai, nei kiti pareigūnai nereikalauja paklausėjų įteikti klausimus raštu. Kai pas mus atvyksta Lietuvos prezidentas ar kuris kitas aukštas pareigūnas, mes juos pagerbiame. Nebijokime jų paklausyti žodžiu, nes ir kitiems susirinkusiems įdomu pamatyti ir paklausėjų.

Vytautas Šeštokas,
Los Angeles, CA

Redakcijos prierašas: Kai

Lietuvos prezidentas A. Brazauskas, ar prof. V. Landsbergis, G.Vagnorius, kiti pareigūnai lankėsi pas New Yorko lietuvių, niekam nebuvo įsakyta įteikti klausimus raštu. Klausėjai stojo prie salės viduryje pastatyto mikrofono. Kitaip yra buvę su JAV kandidatu į viceprezidentus Spirro Agnew. Kai vyko su juo spaudos konferencija San Francisco, CA, tai klausimus reikėjo iš anksto įteikti raštu. Į "Darbininko" klausimą nebuvo atsakyta. Neaišku, ar rengėjai - JAV respublikonų partijos pareigūnai - ar pats S. Agnew nenorėjo at-

sakyti. Po konferencijos įvykusioje vakarienoje "Darbininko" redaktorius buvo pakviestas atsisėsti šalia kandidato į viceprezidentus ir savo klausimą pakartoto žodžiu, o atsakymą girdėjo visi stalo svečiai. S. Agnew JAV viceprezidentu buvo išrinktas, bet vėliau iš tų pareigū atsiskakė.

Be abejonės, klausimų pateikimas žodžiu yra atviresnis procesas, nes visuomenei lengviau įvertinti pačios spaudos konferencijos pobūdį ir dalyvių nuotakas. Tą ir reikėtų praktikuoti, ypač siekiant savitarpio supratimo.

Įsteigta akcinė bendrovė

Sausio 10 d. iš Maskvos gauta informacija, jog Rusijos koncernas "Lukoil" atsisako testuoti derybas su Lietuva dėl dalyvavimo Būtingės naftos terminalo statyboje, jeigu koncernui nebus atiduotas steigiamos akcinės bendrovės kontrolinis akcijų paketas. Tačiau Lietuvos Vyriausybė pasiryžusi laikytis principinės nuostatos - kontrolinis akcijų paketas turi priklausyti Lietuvai, - akcentavo premjeras A. Šleževičius spaudos konferencijoje.

Sausio 12 d. Lietuvos Energetikos ministerijoje įvyko steigiamasis Būtingės naftos terminalo akcinės bendrovės narių susirinkimas. Pirmininkaujant energetikos ministrui Algimantui Stasiukynui, buvo nutarta įsteigti Lietuvos akcinę bendrovę su pradiniu įstatiniu kapitalu 10 milijonų litų, laipsniškai jį didinant. Didžiausią akcijų dalį - 87% - turės Mažeikių įmonė "Nafta". Po 5% akcijų turės Biržų naftotiekis ir Klaipėdos valstybinė naftos įmonė, 2% akcijų turės Lietuvos akcinis inovacinis bankas ir 1% - Palangos savivaldybė.

ELTA

Šv. Pranciškus jungia krikščionių širdis

(atkelta iš 3 psl.)

likonų Bažnyčios Canterbury arkivyskupas Ramsey aplankė Šv. Tėvą Paulių VI. Tai buvo pirmas anglikonų vadovo vizitas po 400 metų, kada Anglija atsiskyrė nuo bažnytinės priklausomybės Popiežiui.

Popiežius Paulius VI ir Canterbury arkivyskupas Ramsey Šv. Siksto koplyčioje, Michaelangelo kūrinio "Paskutinis Teismas" akivaizdoje, pasibučiavo ir bendrom pastangom nutarė siekti Bažnyčių bendradarbiavimo.

"The New York Times", 1966 m. kovo 27 d. savo vedamajame "Ecclesiastical Embrace" itin taikliai tai apibūdino ir nukreipė į šv. Pranciškaus žodžius: "Kur kartą buvo neapykanta, dabar skleidžiama meilė; kur buvo skriauda - atlaidumas; kur neviltsis - viltis; kur liūdesys - džiaugsmas".

Teisingi Fr. Heiler žodžiai: "Pranciškus jungia krikščionių širdis!"

Susipažinkime - "Lietuvos Vaikų Viltis"

"Lietuvos Vaikų Viltis" (su trumpintai LVV), įsteigta 1991 m. sausio mėn. Chicago, IL, yra: 1. padalinys JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos Socialinių reikalų tarybos; 2. įregistruota JAV ir Lietuvos Respublikoje kaip pelno nesiekianti labdaros organizacija.

reikiamą ortopedinę įrangą;

b. tobulinti Lietuvos ortopedų chirurgų galimybes - kas šešis mėnesius siunčiant į LVV Ortopedinę operacinę JAV specialistus kartu su Lietuvos chirurgais daryti pamokančias ortopedines operacijas, pristatyti mokslinę medžiagą.

2. Lietuvių kilmės vaikams (iki 18 metų), gyvenantiems Lietuvos Respublikoje, kuriems reikiama ortopedinės pagalbos negalima suteikti Lietuvoje ir kurių diagnozė atitinka JAV Shriners

ortopedinių ligoninių diagnostiniams reikalavimams yra sudaromos sąlygos gydyti JAV Shriners ligoninėse.

Vaikus, kuriuos JAV Shriners ligoninės priima gydyti, į JAV lydi ir vaikų Amerikoje prižiūri teisinis globėjas.

Shriners ligoninių priimtiems gydyti vaikams visas gydymas surištas su nustatyta ortopedine liga yra suteikiamas nemokamai. Vaikui ir globėjui dokumentų paruošimas, kelionių bilietai, pragyvenimas - išlaidas JAV yra parūpinamas LVV nemokamai.

Kur kreiptis?

Elena Gervickienė, pirmininkė, "Lietuvos Vaikų Viltis", Lietuvos skyrius, Laisvės 78-3, 2017 Vilnius, Lithuania. Telef. 22-87-73. Lithuanian Children's Hope, 2711 West 71st Street, Chicago, IL 60629. Telef. 312 476 - 0664. Fax 312 436 - 6909.

Chicago gydytojai po operacijos palatoje su jauna pacientė. Viktoro Kapočiaus nuotrauka

Worcester, MA

Vasario 16-osios minėjimas

Lietuvių Organizacijų Taryba Lietuvos valstybės įkūrimo 744 metų ir Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 77 metų suskaktį minėjimą ruošia vasario 12 d., sekmadienį.

10 val. ryto koncertuojamos mišios Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje už Lietuvą ir visus žuvusius dėl jos laisvės. Organizacijos dalyvauja su vėliavomis, nariai - uniformuoti. Visos moterys, turinčios tautinius drabužius, prašomos jais pasipuošti.

3 val. popiet minėjimas įvyks Maironio Parko didžiojoje salėje. Su pagrindine kalbėtoja ar pagrindiniu kalbėtoju dar nesutarta. Meninę dalį atliks Šv. Kazimiero parapijos choras, vadovaujamas vargonininkės Onos Valinskienės.

Tarybos valdyba prašo organizacijas ir atskirus asmenis dalyvauti pamaldose, minėjime ir suteikti auką. Aukos bus skiriamos pagal aukotojų pageidavimą: "Dovana Lietuvai", Tautos Fondui ar Amerikos Lietuvių Tarybai. Aukos galima įteikti minėjime ar pasiunčiant Organizacijų Tarybos išdininkui Algiiui Glodui, 37 Sandy Glen Drive, Holden, MA 01520. Po minėjimo kavutė, užkandėliai, kuriuos paruoš skautės, ir pabendraavimas su svečiais.

Minėdami Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo paskelbimo 77 metų sukaktį, prisiminkime ir nors kartu paminėkime Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo paskelbimo 5 metų sukaktį (1990 m. kovo 11 dieną). Abi šios sukaktys yra giliai prasmingos ir nei viena jų negali būti pamiršta, nes jos aplaistytos brolių ir sesių kraujai. Dalyvausime visi ir pakvieskime kitus į pamaldas ir minėjimą, nes dar daug reikia mūsų Tėvynei Lietuvai maldų ir mūsų pagalbos.

J.M.

Lietuvos prezidentas A. Brazauskas ir naujasis Lietuvos sveikatos ministras Antanas Vinkus su grupe gydytojų iš Chicago, kurie operuoja Lietuvos vaikus Vilniuje pagal "Lietuvos Vaikų Viltis" programą. Viktoro Kapočiaus nuotrauka

LB Floridos apygardos suvažiavimas

Floridos LB apygarda susideda iš 7-nių apylinkių: Aukšinio Kranto, Daytona Beach, Miami, Palm Beach, St. Petersburg, Sunny Hills ir Atlantos - iš kaimyninės Georgia valstijos. Metinį apygardos suvažiavimą šiemet tenka globoti Daytona Beach apylinkė. Atsižvelgiant į tai, kad vasarą yra gerokai karšta, o pavasarį į Daytona Beach suvažiuoja studentai, motociklistai ir autolenktyninkai, suvažiavimą buvo nutarta ruošti kiek anksčiau - vasario 24 - 25 dienomis.

Penktadienį, vasario 24 d., Treasure Island Inn viešbutyje, 2025 S. Atlantic Ave., Daytona Beach Shores, nuo 11 val. ryto vyks registracija, o nuo 12 val. iki 5 val. popiet (su pertrauka)

oficialioji suvažiavimo programa - įvada, pranešimai, diskusijos.

Šeštadienį, vasario 25 d., nuo 9:30 val. ryto iki 12:30 bus atviras simpoziumas. Tema - "Lietuvių Bendruomenė ir Lietuva". Po to, 1 val. susipažinimo kokteiliai ir 2 val. suvažiavimo pabaigtuvių pietūs. Tuo metu kalbą pasakys garbės viešnia - JAV LB Krašto valdybos pirmininkė Regina Narušienė.

Dėl svečių patogumo, patalpos nakvynei užsakytos ant jūros kranto esančiame naujame Bahama House viešbutyje. Gražūs kambariai su vaizdu į jūrą, virtuvė ir lengvais pusryčiais tik \$66. Viešbučio adresas: 2001 S. Atlantic Ave., Daytona Beach Shores, FL 32118. Kambarius būtina

užsakyti iki vasario 11 d., skambinant 1 - 800 - 571 - 2001 ir priminti, kad dalyvausite "Lithuanian Community Conference".

Kadangi iš anksto reikia žinoti pietuose dalyvaujančių skaičių, apie tai prašoma pranešti ir atsiųsti \$16 ne vėliau vasario 10 d. Čeką rašyti ir siųsti šiuo vardu: Pranas Damijonaitis, 54 Mayfield Terrace, Ormond Beach, FL 32174. Taip pat galima rašyti arba skambinti D. B. apylinkės pirmininkei dr. Birutei Preikštienei, 21 Misners Trail, Ormond Beach, FL 32174. Telefonas 904 - 676 - 0148.

LB Floridos apygardos pirmininkas Liutaveras Siemaška ir Daytona Beach apylinkės valdyba nuoširdžiai kviečia ne tik apylinkių atstovus, bet ir svečius dalyvauti suvažiavimo diskusijose, simpoziume ir iškilminguose pietuose. Alg. Š.

Moksleivių ateitininkų akademinės dienos Vilniuje

Moksleivių ateitininkų sąjunga Vilniuje 1994 m. lapkričio 19 - 20 dienomis tęsė Rudens akademijos renginius. Pirmoji Rudens akademijos dalis vyko lapkričio pradžioje Ukmergėje. Vilniuje rengiamos akademinės dienos pasidarė tradicija. Jau keletą metų moksleiviai ateitininkai iš visos Lietuvos renkasi į Vilnių, Švč. Mergelės Marijos, Aušros Vartų Gailėstingumo Motinos atlydus. Šių metų akademinė diena tema "Brandi asmenybė".

Šeštadienio rytą į Bazilijonų vienuolyną suvažiuosius akademijos dalyvius pasveikino Vidas Abraitis, laikinai einantis Lietuvos Ateitininkų Federacijos pirmininko pareigas. Jis ragino jaunimą būti ištikimais savo idealams, susitelkus drašiai žvelgti į ateitį, drauge nepamirštant mokyti iš praeities.

Vėliau akademijos dalyviai klausėsi paskaitų. Jauniesiems dalyviams, "peluokams" (8 - 9 kl.) paskaita apie žmogaus kilnumą skaitė A. Galinis, tuo tarpu vyresnieji, "zuikiai" (10 - 11 kl.) ir "gandrai" (12 kl.) išklauė Vilniaus universiteto dėstytojos psichologės doc. D. Gailienės paskaitos "Asmenybės branda". Po paskaitos, doc. D. Gailienės paraginti ir sužinoję apie teigiamą savęs ir kitų vertinimo reikšmę, vyresniųjų klasių moksleiviai ateitininkai dosniai dalijo vienas kitam komplimentus, pasakydami ar parašydami savo draugams apie juos ką nors gero. Popietinė akademijos programos dalis prasidėjo mišiomis Aušros Vartuose. Per mišias trys moksleiviai davė ateitininkų įžodį. Pamaldoms pasibaigus moksleiviai išklauė Petro Plumpos pranešimo "Ateitininko apsisprendimas", kuriame prelegentas akcentavo dvasinę žmogaus prigimtį, priminė skaudžius lietuvių tautos kelius XX amžiuje. "Zuikiams" ir "gandrams" klausantis doc. I. Meiksinaitės paskaitos "Gyvenimas XX amžiaus istorijos fone", "peluokams" pamokėlė apie netektis vedė VU IV medicinos studentė L. Ryliškytė bei VDU Socialinių mokslo fakulteto studentė Aistė Diržytė. Šeštadienis akademijos dalyviams baigėsi linksmavakariu, o sekmadienį visi vėl susirinko į mišias Šv. Kazimiero bažnyčioje, kur bendra malda vienijosi su skautais, susibūrusiais į savo suvažiavimą Vilniuje. LKBC

ir apie LIETUVĄ

LIETUVOJE - Kernavės muziejuje - rezervatė surastas seniausias falsifikuotas Lietuvos pinigas - žalvario grivna. II - XIII a. šie Lietuvos ilgieji pinigai buvo liejinami tik iš sidabro, o archeologų rastoji grivna - žalvarinė, bet padengta plonu sidabro sluoksniu.

- Stasistikos duomenimis, per dešimt metų Lietuvoje bendrosios statybos pabrango 381,5 karto, o gyvenamųjų namų statybos - 437,64 karto.

- Šiaulių urėdijos miškuose jau kelinti metai strėlės ir akies taiklumą išmėginą švedai ir vokiečiai. Iš viso Šiaulių urėdijos komerciniuose plotuose šiemet surengta dešimt įvairių medžioklių. Švedai ir vokiečiai čia smėdžiojo 40 elnių patelių, 23 elnių patinus, 20 šernų, 6 danielius. Komercinių medžioklės plotų pelnas praėjusiais metais - apie 70 tūkst. DEM.

- Danijos Vyriausybė pakvyrė Lietuvai 5,91 mln. USD

beprocentinę paskolą vandens valymo įrenginiams statyti Lazdijų, Kelmės, Pakruojo, Molėtų, Šilalės ir Raseinių rajonuose. Kelmės ir Raseinių vandens valymo stotys bus baigtos 1996 m. vasarą - tai bene didžiausios statybos (Raseiniai iš minėtų paskolos gavo 1,5 mln. USD). Kituose rajonuose vandens valymo stoties rengiamasi pastatyti anksčiau. Įrengimus pateiks danų firma "Puritek".

- Skiriamuosius raštus Danijos karalienei Margrethe II įteikė Lietuvos nepaprastasis ir igaliojasis ambasadorius Danijos karalystėje Raimundas Jasinevičius. Jis pakeitė šiame poste dirbusį dabartinį nepaprastąjį ir igaliojantį ambasadorių Belgijos Karalystėje Dalių Čekuolį.

- Varšuvoje, Lenkijos architektų sąjungos salėje, surengta didelė Lietuvos dailininkų D. Jankausko, V. Umbraso, M. Navako ir D. Narkevičiaus kūrinių paroda. Rengėjai - Sorosio šiuolaikinio meno centras ir Stepo-

no Batoro fondas. O Kaune, M. Žilinsko paveikslų galerijoje, gruodžio mėnesį rengiama atsakomoji - Lenkijos šiuolaikinio meno paroda.

- Per vėrienius metus - treji ypatingo prestižo tarptautiniai kursai Vokietijoje ir Vengrijoje. Tokia sėkmė lydi jauną lietuvių, kopiantį į šiuolaikinės muzikos dirigentus Vykintą Bieliauską. Baden - Württembergas, Mannheimas, Budapeštas, atlikėjai ir orkestrai iš Berlyno, Vienos, Paryžiaus, bendravimas su pasaulio garsenybėmis - ar gali būti dėkingesnės sąlygos kūrybinei asmenybei bręsti ir augti.

- Šilutės rajone, Skersviečių kaimo kapinaitėse, Stubrių kaimo gyventojai Jolanta Stropienė surado belgų kareivio Alberto Jungerso (1918 11 15 - 1941 09 30) kapą su paminkliniu akmeniu. Atsišaukė iš Belgijos A. Jungerso bendražygiai, taip pat buvo karo belaisviai. Jolantos Stropienės paieškas paskatino per Belgijos lietuvių bendruomenės vadovė S. Baltus paskelbtas pranešimas dėl buvusių karo belaisvių paieškos.

- Kun. Petras Žarkauskas, Šv. Antano lietuvių parapijos kebonas Omaha, NE, mirė širdies smūgio ištiktas 1994 m. gruodžio 31 d. Velionis buvo gimęs 1924 m. spalio 12 d., kunigu iššventintas 1952 m. kovo 8 d.

- Svarstybos tema "Lietuva ir išeivija - šiandien ir rytoj" įvyks sausio 29 d. Toronto, Ont. (Kanadoje), Lietuvių namuose. Kalbėti ir diskusijose dalyvauti sutiko: ekonomistas D. Kanovičius, adv. A. Pacevičius, dr. R. Petrauskas, neseniai iš Lietuvos atvykęs ir Toronte gyvenęs literatas V. Petrauskas, prof. dr. V. Samonis, Kanados LB Krašto valdybos pirm. A. Vaičiūnas, prof. dr. R. Vaštokas.

- V-ųjų Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynių alpinistinio slidinėjimo varžybos įvyks 1995 m. vasario 23 ir 24 d. Blue Mountain Ski Resort, Collingwood, Ont., apie 140 km į šiaurę nuo Toronto. Dalyvių registracija atliekama iki 1995 m. vasario 10 d. imtinai pas varžybų vadovą adresu: Rimas Kuliavas, 297 Kennedy Ave., Toronto, Ont., M6P 3C4, Canada. Telef. 416 766 - 2996. Fax 416 760 - 9843.

- Kun. Leonas Zaremba, SJ, jau trečiuosius metus dirbęs Kauno kunigų seminarijoje, Kalėdų laikotarpiui buvo sugrįžęs į Chicago dalyvauti lietuvių jėzuitų pasitarimuose ir ruošti naujam mokslo semestru.

- Tauros Underienės naujos akvarelės eksponuojamos Byron Roche galerijoje, grupinėje "Aqueous Solutions" parodoje. Paroda atidaryta sausio 13 d., tęsis iki kovo mėnesio. Galerijos adresas: 1446 N. Wells, Chicago šiaurinėje dalyje. Tel. 654 - 0144.

- Los Angeles, CA, Šv. Kazimiero lietuvių parapijoje per 1994 m. Kalėdas parapijai suaukota \$26,819.

- Paryžiaus spaudos kioske po Louvre muziejaus piramide nuo 1994 m. spalio mėn. pardavinėjamas "Lietuvos aidas". Numerio kaina - 5 FF.

- LB Ohio apygardos naujoji valdyba pareigomis pasiskirstė taip: pirm. Pranas Joga, vicepirm. Ona Jokūbaitienė ir ižd. Jonas Kazlauskas.

- Paryžiuje, Rond-Point Renaud - Barrault teatre, lapkričio 5 - 6 d. įvyko Tarptautinis intelektualų - kultūros veikėjų seminaras, skirtas Berlyno sienos nugriovimo penkmečiui pažymėti. Jame dalyvavo ir Lietuvos delegacija. Delegacijos vadovas prof. V. Landsbergis pasakė kalbą.

- Panevėžyje, Kristaus Karaliaus katedros kriptoje gruodžio 15 d. surengtas Advento Vakarai. Išeivijos poetų H. Radausko, H. Nagio, L. Sutemos, B. Brazdžio ir šių dienų Lietuvos poetų eiles skaitė aktorė Virginija Kochanskytė.

- Pianistas Robertas Bekionis sausio 27 d. koncertuos Chicagoje, Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje.

- Chicago Lietuvių operos sąstato įdainuota, Alekso Plenio įrašyta į vaizduojamą G. Rossini opera "Vilius Telis" buvo transliuojama Lietuvos televizijos gruodžio 16 ir 17 d. laidose Tele-3 kanalu.

- Ieva Panomariovaitė, jauna pianistė iš Vilniaus, Tarptautiniame Rotary Clubs suorganizuotame konkurse Morselyje, Prancūzijoje, laimėjo 4-ą vietą.

Illinois valstijos gubernatoriaus specialioji padėdėja Pat Michalski už jos tarnybą ir draugystę su Amerikos lietuvių bendruomene neseniai buvo apdovanota Amerikos Lietuvių Respublikonų Lygos Illinois valstijoje. Nuotraukoje iš k: Amerikos Lietuvių Respublikonų Lygos illinois valstijoje vadovė Anatolė Milunas, Pat Michalski, Nijolė Maskiliūnas ir Vytautas Jasineyčius.

Apie valdžią...

Du piliečiai guodžiasi vienas kitam. Vienas sako:
- Štai, kas labiausiai keista: mes mokame didelius mokesčius tam, kad išlaikytume valdininkus, ku-

rie stebėtu, kaip mes mokame mokesčius...

Isteigė naują televizijos kanalą. Pirmą jos transliacijos dieną pilietis atsėdėjo prie televizoriaus, išjungė naują kanalą ir pamatė, kad kalba premjeras. Perjungė kitą kanalą - tas pats. Perjungė į trečią - vėl premjeras. Perjungė į ketvirtą - ir mato: už stalo sėdi saugumo pulkininkas ir grasina pirštu:
- Prispersijunginėsite!

Sukurnėjo žvėrys rinkti liūto pavaduotoją.

- Rinkite mane! - kiauktelėjo lapė.
- Moteriškė netinka!
- Tai mane, - siūlosi ežys.
- Tu dygliuotas - visus subadys!
Ir žvėrys vienbalsiai liūto pavaduotoju išrinko kiškį. Kartą liuoksi jis per mišką, pamatė bersikiučiančią mešką. Pristaitė ir spyrė jai į šlaunį. Toji net suaimanavo:
- Aš tave, kiški... norėčiau pasveikinti!

Patenkintas ir padrasintas žvairys stryks tolyn. Gi žiūri - vilkas. Ir jam spyrė. Pilkis, kad užkauks:
- Aš tave kiški... sveikinu!

Skeltalūpis strykt pastrykt į tankumą. O ten šernas. Nepraliuksėjo ir jam neįspyręs.
- Aš tave žvairy, suėsiu! - sužviėgė šernas.
- Matosi, kad šita kiaučė nebuvo rinkimuose... - palingavo ausimis kiškis.

-o-
Na, Petrai, kaip tu žiūri į valdžią?

- Kaip į savo žmoną: truputį bijau, truputį giriu, truputį myliu, truputį kitos noriu.

-o-
- O kai aš užaugsiu, būsiu diletantas! - sako mažasis Petriukas.
- ?!
- Tėtis sakė, kad diletantas sėdi ministerijoje.

-o-
Vienas šachmatų žaidėjas sako kitam:

- Taip eiti negalima. Tada aš paimu jūsų karalių.
- Na ir kas? Aš pasiskelbsiu respublika ir žaisiu toliau...

"Darbininko" skaitytojų galite tapti kiekvieną dieną! Pasūlykite "Darbininką" savo pažįstamiems bei draugams! Naujienos iš viso pasaulio, Lietuvos ir netgi jūsų kaimynystės lankys jus kas savaitę. Prenumerata skaičiuojama nuo užsisakymo dienos. Neatidėliokite puikios progos - prenumerata vieniems metams - tik \$30!

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N. Y. 11421
WE DELIVER
Tel.: 296-4130

ATGIMUSIOS LIETUVOS DAINOS
Jūs galite namuose klausytis gražiausių Lietuvos estradinių dainų, jei išsigysite trijų kasetių komplektą (po 90 minučių kiekviena) tik už 17 dol.
(Persiuntimui pridėti 2 dol.)
Dėl užsakymų skambinti: Darbininko administracijai
9 val. r. - 4 val. p. p.
tel. 718 827-1351
arba rašyti:
Darbininkas (administr.)
341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

NAUJOS KNYGOS

Ką tik išėjo iš spaudos nauja knyga - "Tautos sukilimas 1941", pirmoji dalis "Be šūvio". Autorius Pilypas Narutis, pats organizavęs sukilimą, aprašo savo kartos pastangas aršioje lietuvių tautos kovoje su okupantais atgauti laisvę. Apima laikotarpį nuo 1940 m. iki 1941 m. birželio 23 d. Knyga turi 404 psl. Spalvotas viršelis A. Sutkuvienės. Gaunama "Darbininko" administracijoje. Kaina 17 dol. Persiuntimas - 1.50 dol.

"Vidurnakčio sargyboje"
II. Autorius Vytautas Vaitiekūnas. Išleido "I Laisvę" Fondas 1994. Tai Vytauto Vaitiekūno raštų antrasis tomas. Redagavo Antanas Sabalis. Suskirstyta į 5 skyrius: Metinės politinės apžvalgos (1974, 1977, 1979, 1981 ir 1982 m.); Krikščioniškoji socialinė etika; Lietuvos praeities vaizdai; Išeivijos rūpesčiai; Ne-tolimos praeities vaizdai. 374 psl. Kaina 10 dol. Persiuntimas 1.50.

Dėdės Samo žemėje. Pažintis su Amerika (JAV). Autorius Vincas Šalčiūnas. Lietuvoje išleista 336 psl. knyga, yra apie 90 nuotraukų. Įdomios medžiagos bei faktų rinkinys apie JAV istoriją, gamtą, ekonomiką, kultūrą ir kt. Knyga skirta Lietuvos žmonėms, bet gali būti naudinga visiems, kurie neturėjo progos Ameriką artimiau pažinti. Kaina 13.50 dol. su persiuntimu.
Visos knygos gaunamos rašant:
Darbininkas
341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

➤ Gėrėdamasis Juozo Kojelio, Viliaus Braženo, Povilo Žumbakio ir kitų autorių realybę suprantamiau pavaizduojančiais straipsniais, aš pageidaučiau dar kartą sugrįžti į Ambasadoriaus A. Eidinto iškeltą kultūros centralizavimo klausimą, kuriame įvyko neapsižūrėjimas, praleidžiant kultūros propagavimo telekomunikacinę priemonę eteriu per aplink Žemę skriejančius palydovus.

Kol Lietuva nepasirūpins kultūrinių TV laidų transliacijomis per palydovus, tol nėra prasmės kalbėti apie kultūros centralizavimą. Tokia nuotaika apima kiekvieną kartą, kai palydovinės televizijos ekrane vis dar esu verčiamas tenkintis nelietuviškomis programomis.
Jonas Kasniūnas
Kolumbija

➤ Labai nenoriu, kad sustotų "Darbininkas". Linkiu tvirtai laikytis. Su pagarba, Jūsų sena skaitytoja -
Sophie Aleksejus
Valley Stream, NY

➤ Gerbiamieji, skaitau "Darbininką" su malonumu. Tiek daug gerų straipsnių ir tiesos.
Myliu nuvargintą tą brangią Lietuvėlę, bet ne jos dabartinę valdžią. Skriaudžia ūkininkus, nesirūpina žemės ūkiu ir žmonių gerove. Jiems svarbu savo gerovė. Bet ko gero galima tikėtis iš valdžioje sėdinčių buvusių komunistų. Liūdna tikrovė. Dievo palaimos Jums visiems. Su pagarba,
Bronė Širvinskas
North Hollywood, CA

➤ Atsiprašau, kad pavėluotai siunčiu prenumeratos pinigus. Bu-vau susirgęs, šiandien pirma diena, kai pasveikau. Labai geras laikraštis - malonu skaityti. Daug sėkmės linkiu Jums visiems. Su pagarba,
Dr. St. Strasevičius
Chicago, IL

➤ Dėkoju už gražų "Darbininko" kalendorių 1995 metams. Mūsų visų pareiga yra paremti ir išlaikyti užsienio lietuvių spaudą. Jos gyvastingumas turėtų būti visų lietuvių reikalas, nekreipiant dėmesio į mūsų įvairius įsitikinimus. Jūsų,
Vytautas Šeštokas
Los Angeles, CA

➤ Pabandykit apvalyti kalbą savo laikraštyje. Tokių žodžių kaip "aukcijonas" ar "reitingas" neturėtų rasti lietuviškojo spaudoj. "Aukcijonas" kadaise buvo varžytinė. "Reitingas" gal galėtų būti verčiamas kaip įvertinimas - arba raskit tinkamesnį žodį.
R. Šidlauskienė
Richmond Hill, NY

Nuo Redakcijos: Dabartinės lietuvių kalbos žodyne, išleistame 1993 m. Mokslo ir enciklopedijų leidyklos, 63 puslapyje rašoma: "aukcionas - viešas konkuruojamasis pardavimas, varžytinė: Paveikslų a. Žirgų a.". Žodžio "reitingas" dabartinės lietuvių kalbos žodyne nėra. Už jo vartojimą mūsų laikraštyje skaitytojų atsiprašome.

Pirmasis laiškas elektroniniu paštu E-mail "Darbininką" pasiekė sausio 6 dieną. Jį atsiuntė **Saulius Anužis ir Lina Alksninytė Anužienė** iš Lansing, MI. Dėkojame už Jūsų šeimoms linkėjimus ir sveikinimus bei informacijas, kurios tikrai vertingos mūsų laikraščiu. Tuo pačiu kviečiame ir kitus mūsų skaitytojus papildyti rašančiųjų mums laiškus elektroniniu paštu būrelį. "Darbininko" adresas: 71712,107@compuserve.com

"Darbininko" Redakcija dėkoja visiems skaitytojams už laiškus.

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS
New York-Vilnius-New York \$550 r.t.
Chicago-Vilnius-Chicago \$550 r.t.
One way to Vilnius \$370
One way to Kaunas \$370
FREGATA TRAVEL
250 West 57th Street, 1211
New York, NY 10107
Tel.: (212) 541-5707

atlanta IE, Inc.
800 - 775 - SEND ▼ 914 - 258 - 5133
Skubus ir patikimas siuntinių persiuntimas į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ. Žemos patarnavimų kainos, greitas, paslaugus servisas, garantuotas siuntinių saugumas, labdaros siuntinių persiuntimas.
NAUJOVĖ: CT, NY, NJ valstijose gyvenantiems siūlo-mas siuntinių paėmimas iš namų!!!
JUMS patogiu laiku, JUMS patogią dieną, į JUMS patogią vietą MŪSŲ atstovas atvyks paimti JŪSŲ siuntinių. 24 valandas per dieną, 7 dienas per savaitę, 365 dienas į metus!
SKAMBINKITE MUMS NEMOKAMU telefonu
1 - 800 - 775 - 7363
arba kreipkitės į MŪSŲ atstovą N.Y. valstijoje tel:
1 - 914 - 258 - 5133
JANUARY PICK-UP SCHEDULE
01/19 THURS NEWARK, NJ 10-11 AM
01/21 SAT BROOKLYN, NY 12-1 PM
01/24 TUES NEW BRITAIN, CT 11-12noon
NEW HAVEN, CT 2-3 PM
WATERBURY, CT 4-5 PM
01/26 THURS PHILADELPHIA, PA 10-12noon
BALTIMORE, MD 4-5 PM
01/27 FRID KEARNY, NJ 11-12noon
PATERSON, NJ 1-2 PM

Sudarydami testamentus, nepamirškite geriausio draugo - "Darbininko", kuris kiekvieną savaitę skelbia naujienas lietuvių namuose.

PAPIGINTOS KAINOS Į VILNIŲ ŠIĄ ŽIEMĄ
Iš New York nuo
Boston \$600.00
Philadelphia, Washington \$700.00
Cleveland, Chicago \$770.00
Florida \$730.00
Los Angeles, San Francisco, Seattle \$850.00
Iki kovo mėn.
- Mes siūlome keliones laivu ir skrydžius į Karibų salas -
AIREX TRAVEL AGENCY
382 Broad Ave
Leon, NJ 07605
(201) 944-1273 (800) 955-7370 (201) 947-2189

VILTIS (HOPE) LITHUANIAN RELIEF PARCEL SERVICE, Inc.
368 West Broadway, Boston, MA 02127
TEL.: (617) 269-4455
TIESIOGINIAI SIUNTINIAI IŠ BOSTONO Į VILNIŲ
☐ Siuntinių Agentūra VILTIS pristato siuntinius žmonėms asmeniškai į namus per viena mėnesį.
☐ Minimalus mokeskis už persiuntimą yra \$25.
☐ Rudens sezono persiuntimui taikoma nuolaida - 1 svaro kaina nuo 69 iki 99 centų.
☐ Visi siuntiniai apdraudžiami. Muitų nėra.
☐ VILTIS ir toliau tęsia pagalbos siuntinių organizavimo programą - VILTIES DOVANA. Aukotojas gali asmeniškai paremti vargstančią Lietuvos šeimą, Sibiro tremtinį, vienišą žmogų.
Siuntinių į Lietuvą agentūra VILTIS su džiaugsmu praneša, kad visi paketai, siųsti į Lietuvą kalėdiniais konteineriais, buvo sėkmingai pristatyti gavėjams. Šiuo metu ruošiamas naujas I-ojo pusmečio konteinerių tvarkaraštis, kurį visi VILTIES siuntėjai gaus paštu per ateinančias dvi savaites. Jame bus paskelbtos siuntinių surinkimo datos įvairiuose miestuose.
Vasario mėnesį siuntinius priimsime:
CAPE COD, MA vasario 8 d. 3.30 - 5.00 val. p.p.
BROCKTON, MA vasario 9 d. 3.30 - 5.30 val. p.p.
WORCESTER, MA vasario 11 d. 11 - 3 val. p.p.
BROOKLYN, NY vasario 11 d. 12 - 4 val. p.p.
NORWOOD, MA vasario 13 d. 6 - 7 val. p.p.
Kitų miestų datos bus skelbiamos artimiausiu metu.
Konteineris iš Bostono bus išsiųstas vasario 15 d.
☐ Informacijos apie paketų siuntimą ir pinigų pervežimą į Lietuvą prašome teirautis telefonu:
(617) 269 - 4455
VILTIES adresas: 368 West Broadway, Boston, MA 02127
Gintaras Karosas, Vytautas Bazikas ir VILTIES ŠTABAS

MES SIŪLOME PIGIAUSIAS KELIONES Į VILNIŲ IŠ BET KOKIOS VIETOVĖS AMERIKOJE AR KANADOJE
Ferrante Travel Center
135 Broad Ave., Palisades Park, NJ 07650
(800) 654-2432 (201) 592-8780

Fotoreportażas

Šventės Vokietijos
Vasario 16-osios gimnazijoje

Vasario 16-osios gimnazijos Kalėdų eglutėje plotkelę lauzia gimnazijos kuratorijos valdybos vicepirmininkas Jonas Valiūnas su mokiniu Artūru Vinkevičiumi.

Vasario 16-osios gimnazijos aštuntokai su klasės auklėtoju V. Lemke (trečias iš kairės) prie Kūčių stalo.

Tomas Šernas (pirmas iš dešinės), vienintelis išlikęs gyvas po Medininkų pasienio posto užpuolimo 1991 m. vasarą. Tomas Šernas 1994 m. gruodžio mėnesį gydėsi Vokietijoje ir ta proga aplankė Vasario 16-osios gimnaziją.

Visos nuotraukos M. Šmitienės

Ryški lietuviška žvaigždė
Europos pianistų tarpe

Praejusią vasarą Pasaulio Lietuvių Bendruomenės suvažiavimą Vilniuje iš Paryžiaus, atstovaujama Prancūzijos Lietuvių Bendruomenei, buvo atvykusi ir Mūza Rubackytė. Ten jos patirti išpūdziai buvo išspausdinti šių metų pirmajame "Darbininko" numeryje.

Ne vienam tuos Mūzos Rubackytės išpūdzius perskaičius galėjo kilti klausimas, kas gi galėtų būti tą retą ir neįprastą vardą turinti "paryžietė"? Tik akylesnis skaitytojas iš vieno ten esančio sakinio: "... Manau, kad kalbant man artima muzikine kalba...", galėjo nujauti, kad ji priklauso prie muzikinio pasaulio. Ir nebus apsiriekęs!

Lietuvaitė Mūzą Rubackytę yra labai ryški žvaigždė kaip pianistė. Gyvena Paryžiuje ir ten yra Europos konservatorijos profesorė.

Jai esant dar tik 7 metų, ji jau koncertavo su Lietuvos kameriniu orkestru, kuriam vadovavo Š. Sondeckis. Dar prieš jai įstojančią į konservatoriją, 1969 m. Jaunųjų atlikėjų fortėpįjono konkurse tapo apdovanota pirmąja premija. 1973 m. įstojo į Lietuvos konservatoriją, pradėjo fortėpįjono ir kompozicijos studijas. 1976 m. išvykusi į Maskvą, studijas tęsė garsiojoje P. Čaikovskio vardo konservatorijoje. Studijų metais tarptautiniame Talino konkurse laimėjo pirmą vietą, o sąjunginiame pianistų konkurse - trečiąją. 1981 m. Mūza buvo

Linkuva laukia pagalbos

Jau nuo 1994 m. rugpjūčio mėnesio, grįžusi iš Lietuvos ir aplankiusi Linkuvos apylinkes, galvojau kreiptis į Jus, mieli Linkuviai, su prašymu padėti man pagelbėti Linkuvos apylinkių beturčiams. Beturčiai šiuo metu Lietuvoje yra pensininkai, ligoniai, daugia-vaikės šeimos, suirusių šeimų vaikai, menkai apmokami mokytojai, gailestingosios seserys ir t. t. Kaimuose ir miesteliuose yra skurdžiausias gyvenimas, nes iki šiol konkreti pagalba jų nepasiekė.

Linkuvos parapijos klebonas kun. Vytautas Masys su savo pagalbinkais stengiasi padėti parapijos ribose gyvenantiems vargšams. Deja, jų ištekliai yra labai riboti. Kaip mes galime jam padėti?

Kiekvienas iš mūsų spintose turime kabančių ir bent dvejus ar trejus metus nenešiotų drabužių, baltinių, batų, kojinių, pirštinių, kepurėlių, skarelėlių, megztinių. O gal turime anūkų išaugtų vaikiškų drabužių? Sutvarkykime juos, išsiūkime sagas, išplaukime ir, idėję po buteliuką aspirino ir vitaminų, pasiūskime per "Transpak" ar "Atlanta" persiuntimo įstaigas siuntinį adresu: Kun. Vytautas Masys, Laisvės 25, Linkuva, Lithuania. Pakruojaus rajonų pinigine auka, kuri bus panaudota vaistų įsigijimui, galima siųsti adresu: Lithuanian Catholic Religious Aid, Inc., 351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207, su priedašu, kad siunčiama kun. Vyt. Masiui į Linkuvą.

Mieli Linkuviai, mūsų dosnumas įgalins kun. Masį ir toliau tęsti taip sunkų labdaros darbą, kai tiek daug šelptinų, o tiek mažai išteklių.

Iš anksto dėkoju visų pagalbos reikalingųjų vardu.

Linkuvietė Rožė Šomkaitė

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai atsiuntę metinę prenumeratą, prisidėję aukomis laikraščiu stiprinti ir atsilypinę už įvairius patarnavimus ar metinį kalendorių:

Po 40 dol.: Stella Jaras, W. Hartford, CT; J. Kazickas, Greenwich, CT; K. Brazauskas, Light-house Point, FL; St. Birutis, Wayne, NJ; S. Plechavicius, Dobbs Ferry, NY; J. Vilgalys, Great Neck, NY; Elsie Barciauskas, Woodhaven, NY; Vyt. Vygantas, Dallas, TX.

Po 30 dol.: A. Strazdas, Placentia, CA; Vl. Petkevicius, Lakeside, CT; A. Brazdzionis, Oakville, CT; S. Strasevicius, Chicago, IL; Tornau, Chicago, IL; Marija Eiva Houser, Lexington, MA; Ed. V. Zunar, Wollaston, MA; Rev. J. J. Tomalonis, Bridgewater, NJ; Brone Venckus, Newark, NJ; Eugenija Liaugaudas, Parsippany, NJ; Aldona Mickevicius, Kew Gardens, NY; T. Savickas, Monticello, NY; Elena Barnett, NYC, NY; J. Shukys, Richmond Hgths,

OH; Eleanor Aleliunas, Pittsburgh, PA;

Po 25 dol.: Stella Bajalis, Los Angeles, CA; A. Klimavicius, Worcester, MA; V. Andrusaitis, Richmond Hgths, OH.

Po 20 dol.: J. Dragunienė, St. Laurent, P.Q., Canada; B. W. Uzemis, Hot Springs, AR; Bernice Strikauskas, Phoenix, AZ; L. Reivydas, Los Angeles, CA; A. Daukantas, Santa Monica, CA; Angelė Jonynas, Meriden, CT; J. Udrikis, Paquonock, CT; B. Kondratas, Quaker Hill, CT; Julia Kuliesius, Waterbury, CT; Vyt. Trečiokas, Wethersfield, CT; Elena Sakas-Sluder, Littleton, CO; Josephine A. Hodgins, Indialantic, FL; N. Karasa, Ormond Beach, FL; V. Dudenas, Palm Beach Gardens, FL; Virginia Jakstas Kelly, Palm Beach Gardens, FL; A. Alksninis, Pensacola, FL; J. Wanat, Port Richey, FL; Vyt. Gruzdas, St. Petersburg, FL; B. Gaizauskas, St. Petersburg Beach, FL; J. Rauba, So. Pasadena, FL;

Marija Matulis, Winter Haven, FL; Birute Jasaitis, Chicago, IL; Dr. A. Lauciš, Mount Olive, IL; St. Surantas, Rockford, IL; Dr. A. Grushnys, Wichita, KS; H. Armanas, MD, Baltimore, MD; Isabelle Laucka, Bethesda, MD; P. Baltakis, Burtonsville, MD; Teresa V. Miliauskas, Arlington, MA; Br. Paliulis, Boston, MA; Vita Hodges, Dorchester, MA; Pr. Raccakauskas, Dorchester, MA; P. Juodaitis, Holden, MA; P. Šimkus,

(nukelta i 8 psl.)

Sukaktys

Š. m. sausio 17 d. sukako 160 metų, kai gimė (1935) lietuvių poetas, kalbininkas, vyskupas **Antanas Baranauskas**. Mirė 1902 m.

Sausio 20 sukanka 210 metų, kai gimė (1785) **Teodoras Grotus**, pirmasis Lietuvos fizikas, chemikas. Mirė 1822 m.

Sausio 26 d. sukaks 150 metų, kai gimė (1845) **Dovas Zau-nius**, lietuvių visuomenės veikėjas, spaudos darbuotojas. Mirė 1921 m.

Mirė
Tėv. dr. Petras
Daugintis, SJ

Po sunkios ligos š. m. sausio 2 d. Šv. Kryžiaus ligoninėje mirė Tėv. dr. Petras Daugintis, SJ.

Jis gimė 1915 m. balandžio 1 d. Bajorėliuose, Kretingos apskr. Į Jėzaus Draugiją įstojo 1938 m. lapkričio 3 d., prieš tai mokytojaus Plungės apylinkėje ir baigęs Karo mokyklą. Pabaigęs mokslus Vokietijoje ir Romoje, kunigu išventintas 1946 m. liepos 26 d. Ilgįs sociologijos daktaro laipsnį, nuo 1955 m. dirbo lietuvių parapijose Montevideo, Urugvajuje ir Sao Paulo, Brazilijoje. Nuo 1978 m. Chicagoje ėjo Lietuvos jėzuitų provincijos išdinininko pareigas, bendradarbiavo spaudoje, redagavo "Mūsų žinias", parašė Urugvajaus lietuvių istoriją.

1913 metais Stasys pradėjo lankyti Vilkaviškio gimnaziją, bet užėjus karui, mokslas buvo nutrauktas. Karo audrai praėjus, jis jau - Marijampolės gimnazijoje. Čia subūrė moksleivių ateitininkų organizaciją, kur kartu su tuo laiku buvusiais mokiniais, vysk. V. Brizgiu, dr. A. Kučiu ir V. Akeliu sudarė pirmutinės kuopos branduolį.

Sąlygų verčiamas persikelia

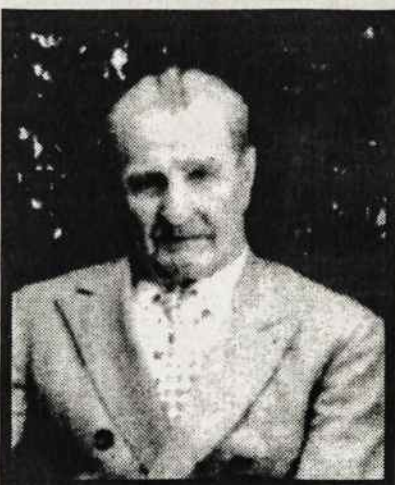
Su Stasiu Balsiu atsisveikinus

Stasys Balsys, išgyvenęs Brooklyn, NY, 40 metų, paskutinius savo gyvenimo metus praleidęs Clevelando senelių prieglaudoje, o prieš tai gyvenęs ketverius metus pas dukrą Nijolę ir žentą Andrušaičius Clevelande, OH, staiga mirė 1994 m. gruodžio 30 d. Po gedulingų mišių Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos bažnyčioje palaidotas Visų Sielų kapinėse. Apeigas atliko kun. Gediminas Kijauskas, SJ.

Stasys Balsys gimė 1899 m. spalio 26 d. Stoškų kaime, Žvirgždaičių val., Šakių apskr. - Zanavykijoje. Tėviškės laukus dabino gražiai išsiviniavusi dainų apdainuota, Šešupė. Tėvai buvo pasiturį ūkininkai. Iš 9 vaikų užaugo septyni. Stasys buvo trečias vaikas šeimoje, gi ketvirtasis - kunigas Vaclovas buvo bolševikų nužudytas dar su dviem kunigais: Petriku ir Dabrila Budavonės miške, Bartininkų val., Vilkaviškio apskr.

1913 metais Stasys pradėjo lankyti Vilkaviškio gimnaziją, bet užėjus karui, mokslas buvo nutrauktas. Karo audrai praėjus, jis jau - Marijampolės gimnazijoje. Čia subūrė moksleivių ateitininkų organizaciją, kur kartu su tuo laiku buvusiais mokiniais, vysk. V. Brizgiu, dr. A. Kučiu ir V. Akeliu sudarė pirmutinės kuopos branduolį.

Sąlygų verčiamas persikelia

A. a. Stasys Balsys

mokyti į naujai atsidarusiajį Kudirkos Naumiesčio gimnaziją, ten susitinka su dr. Dielininkaičiu ir dr. J. Zubricku, kur vėl veiklus ateitininkuose. Grįžęs atgal į Vilkaviškį, 1924 m. baigia gimnaziją.

Tų pačių metų rudenį, globojant St. Pušiu - Šakelei, įstojo į V. D. universitetą Kaune ir pradėjo studijas medicinos fakultete. Tačiau daugiau jautė patraukimo būti mokytoju, todėl perėna į gamtos ir matematikos studijas.

Dar besimokant universitete, 1927 m. kviečiamas mokytojauti į Kybartų "Žiburio" gimnaziją. Joje bėmokytojaudamas, užbaigia pilną universiteto kursą ir palieka ilgamečiu jos mokytoju. Sovietų Sąjungai okupavus Lietuvą, atsirado būtinybė surasti žmogų, kuris koordinuotų veiklą,

koncertus. Pokalbyje su žurnaliste Nika Aukštaityte ("L. r.", 1994 m. lapk. 19 d.) Mūza Rubackytė pasakojo: "Labai dažnai gastroliuoju Vokietijoje. Ten ir Anglijoje, Japonijoje, kur kitamet gastroliuosiu, turiu impresarijus (Biznio agentai, - P. P.). Planuoju įrašyti krūvą plokštelių. Ieškau gero impresarijaus Amerikoje. Labai didžiuojuosi dviem įrašais kompaktiniais diskais su M. K. Čiurlionio muzika. Nuo vaikystės jį groju ir labai mėgstu, bet buvo neaišku, kaip Čiurlionį priims pasaulis. Šie diskai platinami Europoje, Japonijoje, Amerikoje. Vokiečių, prancūzų muzikos kritikai juos vertino teigiama, anglai - kiek santūriau".

O "Fanfare", JAV kas du mėnesius išeinančiam kompaktinių diskų kataloge, kur iš 5000 pristatomi 500 diskų, Čiurlioniu skirta pusantro puslapio. Šiame leidinyje aš jau buvau pristatytas anksčiau. Jie susidomėjo manimi po Liszto įrašų. Aš ten apibūdinama kaip viena geriausių savo kartos pianisčių pasaulyje".

Mūza Rubackytė yra apdovanota ne tik dideliu talentu, bet ir grožiu. Todėl, muzikos kritikai rašydami apie ją nepamiršta pridėti: "gražioji lietuvaite".

p. palys

Jo pastangų sumanumu buvo atremontuoti gimnazijos pastatai. Savo mokinių buvo labai gerbiamas kaip geras pedagogas, nes jis gerai suprato mokinių idėjas, skatino juos būti darbščiais būsimos nepriklausomos Lietuvos įvairių profesijų žmonėmis.

1944 m. Stasys Balsys pasitraukė į Vakarų ir apsigyveno Vokietijoje, Augsburgio mieste. Čia ėjo mokytojo pareigas lietuvių gimnazijoje amerikiečių valdymo metu, iki 1949 m. emigracijos į JAV. Atvykęs Amerikon, išsikūrė Brooklyn, NY. Teko dirbti įvairių fizinių darbų fabrike. Dirbant daugiausiai naktinėje paimanoje, lietuviškoje veikloje negalėjo dažnai dalyvauti, išskyrus Vyčius, nes jie jam priminė Lietuvą buvusius ateitininkus. Priklausė prie Ateitininkų Sendraugų organizacijos bei Lietuvių Bendruomenės. 1964 m. išėjo į pensiją. Būdamas dar fiziškai stiprus, savo darbu padėjo bažnyčioms ar šlaip kitoms lietuviškoms institucijoms, neimdamas už tai jokio atlyginimo.

A. Dėdinas

A.† A.

VINCUI SAVUKYNUI

mirus, giliausią užuojautą reiškiamo mūsų mielai narei Stėfai Savukynienei ir artimiesiems.

L.D.K. Birutės draugijos
New Yorko skyrius

Mielam bičiuliui, ramovėnui

A.† A.

VINCUI SAVUKYNUI

iškeliavus amžinybėn, nuoširdžiai užjaučiame jo žmoną Stėfą, dukrą Mildą ir žentą Algirdą Spe-rauskus, anūkus bei visus artimuosius ir kartu liūdime.

Marina ir Zigmas Raulinaičiai

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Artūras Paulauskas, buvęs Lietuvos Generalinis Prokuroras, atvyksta į JAV vasario mėn. pradžioje. Jis neseniai sėkmingai užbaigė bylą prieš Lietuvos mafijos vadus ir Boris Dekanidze buvo paskirta mirties bausmė už žurnalisto Vito Lingio nužudymą. Ši byla gavo platų tarptautinį atgarsį. Paulauskas pasiliko Generalinėje Prokuratūroje vadovauti skyriui, kuris veda kovą prieš organizuotą nusikalstamumą. Atvykęs į JAV, A. Paulauskas vasario 5 d. bus pagrindinis kalbėtojas Detroito Lietuvių Organizacijų Centro rengiamame 77-ajame Lietuvos nepriklausomybės minėjime. Po to lankysis Floridoje ir atvyks į New Yorką. Čia pasakys pagrindinę kalbą Vasario 16-osios minėjime, kurį rengia jungtinis ALTO, New Yorko LB apygardos ir Tautos Fondo komitetas vasario 19 d. Kultūros židinyje, Brooklyne, NY.

Laima Šileikytė-Hood, New York City, NY, kasmet didesne suma stiprina "Darbininką". Šiemet užmokėjo prenumeratą su 125 dol. čekiu. Nuoširdžiai dėkojame už paramą spaudai.

Dr. Darius D. Slavinskas, No. Middletown, NJ, atskubėjo "Darbininkui" į pagalbą, apmokėdamas prenumeratą su 130 dol. čekiu. Nuoširdžiai dėkojame už dosnią auką.

Genovaitė ir Kazys Trečio-kai, Union, NJ, apmokėjo prenumeratą, atsįsdami 100 dol. čekį. Dosniems ir nuolatiniam mūsų spaudos rėmėjams nuoširdžiai dėkojame.

Conrad Kaster, Belleville, NJ, kasmet remia "Darbininką" didesne auka. Ir šiemet užmokėjo prenumeratą su 100 dol. čekiu. Nuoširdžiai dėkojame už nuolatinę pagalbą mūsų spaudai.

Algirdas ir Jolita Biručiai, Glen Ellyn, IL, užmokėjo prenumeratą su 80 dol. čekiu. Nuolatiniam mūsų spaudos rėmėjams nuoširdžiai dėkojame.

Mildred Ramakis Edelman, Philadelphia, PA, kaip kasmet, taip ir šiemet užmokėjo prenumeratą su 100 dol. čekiu ir tuo dosniai parėmė "Darbininko" leidimą. Nuoširdžiai dėkojame.

Alex Sepkus, Mamaroneck, NY, kasmet paremia "Darbininką" didesne auka. Ir šiemet užmokėjo prenumeratą, atsįsdamas 80 dol. čekį. Nuoširdžiai dėkojame už nuolatinę paramą mūsų spaudai.

DĖMESIO: GERA PROGA INVESTUOTI LIETUVOJE!

Ieškoma partnerio kurti bendrai įmonei. Turime 380 kv. metrų nuosavas gamybines patalpas Vilniaus miesto centre ir dirbame mažosios poligrafijos srityje. Norėčiau atnaujinti poligrafinę įrangą, įkurti leidyklą bei išvystyti plačiai vartojamų matavimo įrankių bei diagnostinių prietaisų didmenų prekybą. Reikalingos investacijos, bendradarbiavimas ir kitokia pagalba. Laukiame Jūsų panašių ar kitokių pasiūlymų. Direktorius Dr. S. Stanevičius, UAB "EFRATA", P. Vileišio 18, Vilnius. Telefonas ir FAXas (370-2) 743549. (sk.)

"Darbininko" 1995 metų kalendorius išsiuntinėtas skaitytojams gruodžio 2 d. Norintieji užsisakyti daugiau kalendorių, prašomi kreiptis į "Darbininko" administraciją. Vieno kalendoriaus kaina su persiuntimu 4 dol.

Iš Metropolitan operos rūmų sausio 21 d., šį šeštadienį, 1:30 val. popiet New Yorko laiku per radiją bus transliuojama Gaetano Donizetti opera "L'Elisir d'Amore". Pagrindiniai solistai: Ruth Ann Swenson, Jerry Hadley, Paul Plishka. Diriguoja Edoardo Müller. Sausio 28 d., ateinantį šeštadienį, bus transliuojama W. A. Mozart opera "Le Nozze di Figaro".

ATLANTA Import Export, Inc., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovės atstovai, į New Yorką atvyks šeštadienį, sausio 21 d. Tą dieną siuntinius priims Kultūros židinio kieme, buv. spaustuvės patalpose, nuo 12 iki 1 val. popiet. Jokiu maitinimo nėra. Dėl informacijų skambinkite tel. (914) 258-5133. (Dėl siuntinių surinkimo kitose vietovėse žiūrėkite skelbimą 6 psl.)

Povilo Žumbakio, "Darbininko" bendradarbio, radijo programų komentari, papildyti ir suredaguoti, išleisti knyga "Balionai, bananai ir biurokratai". Tai 205 psl. su 207 išnašomis ir 11 psl. indekso knyga, minkštais viršeliais, vidutinio formato. Komentari, datuoti nuo 1992 m. liepos 2 d. iki 1993 m. lapkričio 28 d., liečia įvairius politinius, teisinius ir ekonominius klausimus, tautiečių interesus užsienyje ir Lietuvoje. Knyga gaunama, atsiuntus "Darbininkui" 15 dol. auką. Visas pešnas skiriamas lietuviškų radijo programų rėmimui ir lietuviškos spaudos darbų išlaidoms.

"Lietuvos aidas", patriotinės minties, plačios informacijos dienraštis, daugiausiai skaitomas išsivijusių lietuvių, dėl daugiau kaip dvigubai pabrangusio pašto, buvo priverstas pakelti metinę oro pašto prenumeratą iki \$130 nuo 1994 m. rugpjūčio 1 d. Čekį \$130 rašyti "Lietuvos aidas" vardu ir siųsti JAV įgaliotiniui adresu: Bronius Juodelis, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514. Tel. 708 986-1613.

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimose. Turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Telef. 516 377-1401. (sk.)

Paskutinė proga ĮSIGYTI

1. ENCYCLOPEDIA LITUANICA, komplektas 6 tomai; 2. VINCŲ KRĖVĖS RAŠTAI, 6 tomai; 3. LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS pavieniai tomai ir kt. Lietuvių Enciklopedijos leidiniai. Kreiptis: **J. Kapočius, P. O. Box 752, Cotuit, MA 02635; tel. (508) 428-6991. (sk.)**

TALPINTUVAI PER TRANSPAK siunčiami kas savaitę. Skubius siuntinius siunčiame **AIR CARGO. TRANSPAK**, 2638 W. 69th Street, Chicago, IL 60629. Telef. 312 436-7772. CONNECTICUT valstijoje 203 232-6600. (sk.)

"Darbininko" atkarpoje baigiamie spausdinti Alfonso Nako išpūdžius iš kelionių po Lietuvą. Kitame numeryje pradėsime spausdinti ištrauką iš prel. Mykolo Krupavičiaus knygos "Visuomeniniai klausimai" - "Šv. Sostas ir krikščioniškoji demokratija".

Kultūros židinio kavinė veiks vasario 5 d. Kaip visuomet, bus skanūs pietūs, pyragai, atgaiva. Bus rodoma vaizduojantė iš lietuviško gyvenimo. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti.

Paulius Jurkus, rašytojas, dailininkas ir "Darbininko" redakcijos narys, praleidęs Kalėdų šventes ir sutikęs Naujuosius metus Floridoje, sausio 12 d. sugrįžo į New Yorką.

Užsakykite "I Laisvę" žurnalą Lietuvai

"I Laisvę" žurnalas nuo 1994 m. lapkričio mėn. numerio pradėtas perspausdinti Lietuvoje. Tai nereiškia, kad šis rezistencinės minties ir kultūros žurnalas perkeliamas į Lietuvą. Jis ir toliau bus leidžiamas ir redaguojamas Amerikoje, tačiau iš paruošto teksto ir negatyvų bus perspausdinamas Lietuvoje didesniu tiražu Morkūno ir Ko spaustuvėje, Kaune. Iki šiol palyginti nedidelis skaičius "I Laisvę" numerių buvo paštu siunčiami Lietuvon. Tikimės, kad dabar jis pasieks žymiai didesni skaitytojų skaičius. Žurnalo prenumeratoriai ir rėmėjai prašomi užprenumeruoti "I Laisvę" savo draugams, giminiams, bibliotekoms, mokykloms Lietuvoje. Tokia prenumeratora 1995 metams kainuoja tik 5 doleriai (US). Tikslius adresus ir čekius siųskite adresu: I Laisvę, c/o J. Prakapas, 14 Thelma Dr., Bakersfield, CA 93305. (sk.)

"Džiaugiuos, kad dialogas pradėtas"...

Naujai išrinktoji LB NY apygardos valdyba, pradėjusi savo veiklą, pagrindinį dėmesį atkreipė į New Yorko veikiančias tris Lietuvos Vyčių kuopas ir naujai atvykusius lietuvius iš Lietuvos.

Vyčiai - pati seniausia lietuvių organizacija Amerikoje. Ryšiai tarp Bendruomenės ir Vyčių iki šiol buvo labai netvirtai. Galima sakyti, kad jų net ir nebuvo. Dabartinė LB NY apygardos valdyba, su pirmininke Laima Šileikyte - Hood yra pasiryžusi tuos ryšius sustvirtinti, veiklą derinti ir dirbti kartu.

Antras reikalas - naujieji ateiviai. Kalbama, kad New Yorke ir jo apylinkėse jų yra apie 2000! Bet kur jie yra? Ju, tik su labai retomis išimtimis, nesimato nei lietuvių bažnyčiose, nei parengimuose, nei susirinkimuose.

Tiems reikalams aptarti, sausio 15 d., po 11 val. mišiu,

LB NY Apygardos iniciatyva sausio 8 d. NY visuomenės atstovai susirinko Reginos ir Michael Ayre namuose Manhatane, kad susipažintų su nauju Lietuvos Respublikos Generaliniu konsulu New Yorke dr. Petru Anusu. Pirmoje eilėje iš kairės: Regina Ayre, NY apygardos valdybos pirmininkė Laima Šileikytė-Hood, Gen. konsulas dr. Petras Anusas ir Michael Ayre.

Dr. Elva Marčiulionienė, Caritas Diagnostinio centro direktorė, šiuo metu lankosi New Yorke, kur dalyvauja Jungtinių Tautų paruošiamosios sesijoje, ryšium su Pasaulio socialinio Vystymo Konferencija Kopenhagoje, š.m. kovo mėn. Į Lietuvą dr. Elva Marčiulionienė grįžta sausio 27 d.

Už Sausio Tryliktosios žuvisiuosius mišios buvo aukojamos sausio 13 d. lietuvių pranciškonų koplyčioje, Brooklyn, NY. Mišias užprašė New Yorko lietuvių grupė.

Vincas Savukynas, gyvenęs Woodhaven, NY, po sunkios ligos mirė 1995 m. sausio 1 dieną. Buvo pašarvotas Shalins šermėnijoje Woodhaven, NY. Po gedulingų pamaldų Apreiškimo par. bažnyčioje Brooklyne sausio 4 d., buvo palaidotas Cypress Hills kapinėse. Nuliūdime liko žmona Stefanija, duktė Milda Sperauskienė ir kiti giminės.

"Kultūros židinio žiniose" buvo praleistos trijų aukojusiųjų kepinius Kultūros židinio kavinė pavarėdės. Tai Great Necko gyventojos: Irena Kilienė, Danutė Alilionienė ir Anelė Povilaitienė. Kultūros židinio parengimų vadovė Vida Jankauskienė už klaidą labai atsiprašo ir dėkoja už kepinius.

Lietuvos Vyčių centro valdybos pirmininkė Evelyn Oželienė suo sausio 1 d. Vyčių oficialiam organui "Vyčiui" paskyrė naują redaktorę - Marytę Dumblauskaitę Abbott. Kuopų skyriaus dalį redaguos Dalia Bulvičiūtė. Redaktorė prašo visus rankraščius siųsti jai: M. Abbott, 40-28 44 St. Sunnyside, NY 11104.

"Vilties" siuntinių agentūros atstovai Brooklyne, NY, siuntinius vėl priims vasario 11 d. nuo 12 iki 4 val. popiet Kultūros židinio kieme, buv. spaustuvės patalpose. Dėl siuntinių paėmimo iš kitų vietovių žiūr. skelbimą 6 psl.

dami, susirinkusieji (jų buvo apie 35) nuoširdžiai paplojo.

Po to buvo tartasi ir kitais šio susijimo reikalais.

Daugiausiai kalbėta ir ieškota būdų, kaip įtraukti naujuosius ateivius į bendruomenę, arba jei jie patys pradėtų organizuotis (tam užmoju jau yra), kaip tinkamiau būtų galima ateiti į talką ir jiems pagelbėti. Darbas nebus lengvas, nes mus skiria ne tik amžius (jie, daugumoje, visi jauni), bet ir jiems paliktas sovietinis blogis - didelė dvasinė praraja. Visi sutiko, kad nusiminti ir rankų nuleisti reikalo nėra.

Kokį išpūdį išsinešate iš šio susitikimo? - posėdžiui pasibaigė užklausa apygardos pirmininke Laima Šileikyte - Hood. - Gana gera! Džiaugiuosi, kad dialogas pradėtas. Tikiu, kad susilauksime neblogų vaisių. Dialogą tęsime ir toliau, - atsakė Laima Šileikyte - Hood.

p. palys

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

(atkelta iš 7 psl.)

Quincy, MA; Ona Matusaitienė, Worcester, MA; Regina A. Barisas, Shrewsbury, MA; P. Zemaitis, MD, Canton, MI; Kun. A. Babonas, Detroit, MI; Rev. L. Jocy, Mackinaw City, MI; R. S. Boris, Waterford, MI; Vc. Kiukys, Branchburg, NJ; R. Slepety, Brick, NJ; Ruth Remeika, Fords, NJ; H. Laucius, Paterson, NJ; John Marcis, So. Amboy, NJ; Vera Rutz, Toms River, NJ; Mary Kulis, Whiting, NJ; Dalia ir Riman-tas Bitenas, Bronxville, NY; Kotryna Žvirblis, Brooklyn, NY; Janina Simutis, E. Rockaway, NY; J. Alekna, Elmont, NY; T. Linartas, Glen Cove, NY; Nina Michura, Hastings on the Hudson, NY; G. Rajeckas, Maspeth, NY; J. Gruodis, Monticello, NY; J. Vasiliauskas, NYC, NY; Juzė ir Juozas Zukas, Pt. Washington, NY; Lena Beleckis, Ravenna, NY; K.

kin, NJ; J. Ramas, Metuchen, NJ; F. Grinchis, Whiting, NJ; Mrs. G. Bitenas, Elizabeth, NJ; V. Dragunevicius, Mamaroneck, NY; A. Simukonis, Richmond Hill, NY; Merle J. McGowan, Clarks Summit, PA; V. Svalbonas, Red Lion, PA.

Po 14 dol.: John ir Andrea Baltrus, Pittsburgh, PA.

Po 12 dol.: Vyt. Sakalauskas, Costa Mesa, CA.

Po 10 dol.: Emilija Balciunienė, Hot Springs, AR; S. Narkus, Sun City, AZ; Brone Liaugaudas, Los Angeles, CA; J. Cernius, Sacramento, CA; Pr. Pakalniskis, Santa Monica, CA.

Po 15 dol.: S. Vitenas, Cromwell, CT; Marcele Zukas, New London, CT; Raymond Zujus, Uncasville, CT; Vyt. Zdanys, West Hartford, CT; Vanda Bagdonas, Daytona Beach, FL; Marcela Aras, St. Pete Beach, FL; Arunas ir Rasa Šulte, Warner Robins, GA; J. Vitenas, Oxon Hill, MD; Dalia Ivaska, Boston, MA; J. M. Walentukiewicz, Boston, MA; Mrs. A. M. Janus, Centerville, MA; A. Astravas, Melrose, MA; Antanina Ragauskas, Manahaw-

kin, NJ; J. Ramas, Metuchen, NJ; F. Grinchis, Whiting, NJ; Mrs. G. Bitenas, Elizabeth, NJ; V. Dragunevicius, Mamaroneck, NY; A. Simukonis, Richmond Hill, NY; Merle J. McGowan, Clarks Summit, PA; V. Svalbonas, Red Lion, PA.

Po 14 dol.: John ir Andrea Baltrus, Pittsburgh, PA.

Po 12 dol.: Vyt. Sakalauskas, Costa Mesa, CA.

Po 10 dol.: Emilija Balciunienė, Hot Springs, AR; S. Narkus, Sun City, AZ; Brone Liaugaudas, Los Angeles, CA; J. Cernius, Sacramento, CA; Pr. Pakalniskis, Santa Monica, CA.

Už kiekvieną auką nuoširdžiai dėkojame. **Darbininko Administracija**

Reginos ir Michael Ayre namuose New York, NY, sausio 8 d. įvyko New Yorko lietuvių visuomenės atstovų susipažinimo pobūvis su naujuoju Lietuvos Generaliniu Konsulu New Yorke dr. Petru Anusu. Dalyvavo LB NY apygardos valdyba ir kvieti svečiai. Konsulas papasakojo apie savo darbą, atsakinėjo į klausimus, kvietė į talką. Lietuvos konsulate šiuo metu dirba dr. Petras Anusas, Arnolda Milukas ir Darius Gaidys.

Kultūros žurnalas "Naujasis židiny - Aidai"

Lietuvoje leidžiamą mėnesinį kultūros žurnalą "Naujasis židiny - Aidai" galima užsiprenumeruoti ir prenumeratą pratęsti per Tėv. Leonardą Andriuką, atsiunčiant jį vardu 44 dol. čekį metams šiuo adresu: Rev. Leonardas Andriekus, OFM, P. O. Box 980, Franciscan Monastery, Kennebunkport, ME 04046. Už tą kainą žurnalas siunčiamas oro paštu. Šis žurnalas yra "Aidų" tęsinys, skiriamas Lietuvos ir viso pasaulio lietuviams. Jis laikomas vienu iš pačių geriausių Lietuvoje leidžiamų kultūros žurnalų.

Geriausios dovanos

Lietuvių - anglų kalbų žodynas. B. Piesarskas, B. Svečvičius. 512 psl., kietais viršeliais. Turi apie 27,000 žodžių. Kaina 15 dol.

Anglų - lietuvių kalbų žodynas. V. Baravykas. 590 psl., kietais viršeliais. Turi apie 30,000 žodžių. Kaina 15 dol.

Lithuanian Cookery. Autorė Izabelė Sinkevičiūtė. 1993 m. išleista 5-ji laida šios populiariausios lietuviškų valgių virimo knygos anglų kalba. Kas norite pagilinti savo virimo žinias, - rasite labai daug populiarių lietuviškų valgių gaminimo receptų. Labai tinkama dovana lietuviškai nekalbantiems. Kaina 15 dol. Persiuntimas - 1.50.

"Lithuania 700 Years", angliškai parašyta knyga yra geriausia dovana Jūsų amerikiečiams draugams. Ji supažindina su Lietuvos senove, jos spalvinga istorija, nepriklausomybės laikotarpiu, okupacijomis ir rezistencija. Tai garsių lietuvių istorikų ir politikų straipsnių rinkinys. Knyga redagavo dr. Albertas Gerutis. Į anglų kalbą vertė Algirdas Budreckis. 456 psl. Kaina 25 dol., įskaitant persiuntimą.

"Moteris su baltu chalatu". Dr. Konstancija Paprockaitė - Šimaitienė. 494 psl. didelio formato knyga kietais viršeliais. Čia telpa 35 medicinos daktarės pasakojimai apie išgyvenimus, dirbant ligoninėse. Kaina 20 dol.

Visos knygos gaunamos rašant: Darbininkas 341 Highland Blvd. Brooklyn, NY 11207 Užakant žodynus, pridėti po 1 dol. persiuntimui; užsakant "Moteris su baltu chalatu" - pridėti 2 dol.